

Z dveh sydneyjskih tiskovnih konferenc Juana Antonia Samarancha, predsednika Mednarodnega olimpijskega komiteja - Tudi o Leonu Štuklju

Juan Antonio Samaranch prvi z leve, tretji Michael Knight

SYDNEY, 15. IN 18. FEBRUAR 2000
/GLAS SLOVENIJE/ - Juan Antonio Samaranch, predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja si je v torek, 15. februarja ogledal olimpijski stadion v sydneyjskem Home Bushu. Na tiskovni konferenci na samem stadionu, največjem in najlepšem na

svetu, kjer sta bila tudi urednika Glasa Slovenije, ni skrival svojega zadovoljstva: "I am very much, very much impressed!" je dejal in dodal, da je prepričan, da bodo prav sydneyjske OI 2000 doslej najboljše. Z velikim zadovoljstvom je oznanil tudi novico, da se je ameriška za-

Priloga: FOR YOU- OUR FUTURE

S tiskovne konferenc

varovalna kompanija Johna Hancocka odločila tudi v bodoče podpirati olimpijsko gibanje in postati glavni sponzor zimskih OI v Salt Lake Cityju leta 2002 in poletnih OI v Atenah leta 2004. Hancock je tudi sponzor letošnjih iger Sydney 2000.

Gospod Samaranch o najstarejšem olimpioniku na svetu - Leonu Štuklju

V petek, 18. februarja je bila v prostorih SOCOG-a glavna tiskovna konferenca, na kateri je gospod Juan Antonio Samaranch odgovarjal na novinarska vprašanja. V nabito polni dvorani, med številnimi avstralskimi in tujimi predstavniki časopisnih hiš, TV in radijskih postaj sta bila tudi Florjan Auser in Stanka Gregorič. Vprašanje Stanke Gregorič za gospoda Samarancha: "Na olimpijskih igrah v Atlanti je bil glavna zvezda otvoritvene slovesnosti in tudi potem Slovenec Leon Štukelj, najstarejši, takrat še živeči olimpijonec. Žal je pred tremi meseci umrl v starosti sto enega leta. Ali bo Mednarodni olimpijski komitej posvetil na letošnjih olimpijskih igrah kak trenutek ali dogodek temu velikemu možu?"

Juan Antonio Samaranch: "Kot veste je bil Leon Štukelj moj osebni prijatelj. Povabil sem ga v Barcelono in kasneje v Atlanto. Z gospodom Štukljem se je zgodilo to kar sicer ni nekaj običajnega pri Mednarodnem olimpijskem komiteju, saj imajo samo njegovi člani pravico podeliti športnikom medalje. Toda v primeru gospoda Štuklja smo si bili člani in jaz osebno edini, da na igrah v Atlanti podeli medalje telovadcu. Žal je pred nekaj meseci umrl, bil sem na pogrebu v njegovem mestu. V času olimpijskih iger bomo videli kaj bomo storili, verjetno se ga bomo spomnili na zasedanju Mednarodnega olimpijskega komiteja. Bil je izreden mož. Povabil sem ga na igre v Sydney 2000, pristal je... žal je umrl."

Gospod Samaranch je govoril o Leonu Štuklju z velikim spoštovanjem in očitno ginjen. Ta del konferenc predvajal na SBS radiu, TV 31 Sydney ter na TV SLO.

OLIMPIJSKI KOMITEJ
SLOVENIJE

Slovenska hiša
Olimpijske igre
Sydney 2000

Slovensko hišo so do sedaj sponzorirali iz slovenske skupnosti v Avstraliji sledeči:

**Glavni sponzor
v Avstraliji:**

St. John's Community Club -
Klub Triglav Sydney

Sponzorji:

Slovensko društvo Sydney
Versko in kulturno središče
sv. Rafaela Merrylands
Igralska družina Merrylands
Slovenski klub Perth
Slovensko društvo Tivoli Newcastle
Glas Slovenije -
medijski sponzor
Organizator vabi k sponzorstvu
vse avstralske Slovence!
Alfred Brežnik,
ataše Slovenske olimpijske
reprezentance Sydney 2000

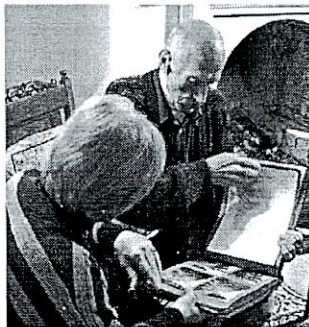
8. februar Slovenski kulturni praznik

Odhajajo eden za drugim...

Zdaj je odšel tudi "Grey Brother"- Janko Majnik

COOMA /GLAS SLOVENIJE/ - Naš rojak Janko Majnik, avtor knjige "The Diary of a Submariner" je po težki in zahrbtni bolezni, s katero se je boril nekaj let, dočrpel. Umrl je 12. februarja 2000, pokopan je bil v torek, 15. februarja. Več na str. 11

Z zadnjega obiska pri Pameli in Janku Majniku konec leta 1999. To je bilo tudi zadnje slovo urednikov Glasa Slovenije od Jankota. Posnetki z dokumentarne serije "Slovinci v Snowyju - preden nam uide čas" - Pamela in Janko obujata spomine na Snowy.

Iz dnevnika urednice

Stanke Gregorič

Dve smrti in "Bermanov dosje"

Bralka in naša prijateljica iz okolice Ljubljane mi je povedala po telefonu, da Glas Slovenije redno posoja v branje Albini Šušteršič, sestri pokojnega adelaidskega rojaka dr. Stanislava Franka. Zahvaljujem se gospe Albini za pozdrave in za poslano

knjigo *Bermanov dosje* Aleksandra Bajta, ki jo je uredil Aleksander Zorn. Namreč potem, ko je pred meseci izšla, sem o tem govorila s takrat še živečim dr. Frankom. Ker sem si jo tako zelo želela brati, je dr. Frank zaprosil svojo sestro v Sloveniji naj mu jo pošlje. Takoj, ko jo je prejel mi jo je poslal. To pa ni kar majhna knjižica, ima namreč točno 1344 strani, in več kot štiri kilograme. Še preden sem jo utegnila prebrati je žal dr. Frank umrl (decembra 1999), danes ko to pišem, to je v četrtek, 24. februarja, pa je tik pred 79. rojstnim dnevom umrl tudi Aleksander Bajt, avtor knjige. *Bermanov dosje* mi je ostal v spomin na dr. Franka, tako je želela njegova soproga, ki se ji za to še enkrat zahvaljujem. Pred izidom *Glasa* pa je prispela še lepa razglednica od gospe Albine, v kateri se zahvaljuje tudi za vse lepe besede o njenem pok. bratu.

Priloga "For you - our future!" in "Prodajna polica slikarskih del in knjig"

Po enomesečnem dopustu v februarju in veliki vročini med katero je bilo (brez klime - hladilne naprave) nemogoče sestri za računalnik, se vam ponovno oglašam s februarjsko in marčevsko številko. V uredništvu *Glasa Slovenije* smo si že pred dobrim letom zadali nalogo, da bomo za drugo in tretjo generacijo pričeli izdajati prilogo v angleščini pod naslovom *For you - our future*. Še posebej zato, ker je po dobrih štirih letih prenehal izhajati trimesečnik *Australian Slovenian Review*. Prav tako smo se želeli, vsaj delno, obdolžiti zvestim naročnikom, ki so ostali z *Glasm* tudi potem, ko je prenehal biti štirinajstdnevnik. Poiskovali bomo izhajati na dvajsetih straneh (dokler bo to seveda možno), kar bo prav gotovo razveselilo naše mlajše naročnike, starejši pa tako in tako z branjem angleščine nimajo posebnih težav. Ker časopisa ne bomo upogibali, bo tudi njegov izgled lepši. Seveda bodo s tem poštni in drugi stroški za uredništvo isti kot če bi izdajali štirinajstdnevnik (velika kuverta in dvojna poštnina).

Stičišče avstralskih Slovencev na internetu pa uvaja novost *Prodajno polico* slikarskih del naših avstralskih slovenskih slikarjev in prodajo pesniških zbirk ter drugih knjižnih izdaj. Za idejo se je zahvaliti Dragi Gelt iz Melbourne. Vabimo slikarje naj nam pošljejo fotografije svojih izdelkov z naslovi in cenami. Lahko se zgodi, da si bo zaželel sliko slovenskega umetnika iz Avstralije kupiti nekdo iz ZDA, Finske, Japonske ali od drugod kjer "deskajo" po straneh Stičišča. Isto velja za avtorje knjig. Za več informacij kličite (02) 9674959

Internetove strani **Stičišča avstralskih Slovencev (SAS)**, obiskuje vsak dan več deskarjev. Statistika z dne 15. februarja 2000 kaže neverjeten podatek, berejo nas: največ je neidentificiranih držav, na drugem mestu je obisk iz Slovenije, na tretjem Avstralija; sledijo: US Commercial, svetovna mreža Network, Japonska, Belgija, Hrvaška, Švedska, Nemčija, Italija, Avstrija, ZDA, US Education, Danska, Argentina, Mehika, Holandija, Francija, Ruska federacija, Non-Profit Organization, Češka, Madžarska, Finska, Arabski Emirati in druge.

Razmišljanje

Večkrat nas kdo pokritizira, kar je prav, vendar moram reči v primeru *Glasa Slovenije* - mesečnika in ne štirinajstdnevnika sledeče: kregajo nas ravno tisti od katerih bi pričakovali vsaj vprašanje oziroma ponudbo kaj lahko naredijo in pomagajo, da bi postal časopis ponovno štirinajstdnevnik! Nekateri bi radi videli da naklada *Glasa Slovenije* pada. Če bi imeli vpogled na spisek naročnikov v našem računalniku, bi lahko videli, da število naročnikov skozi vsa leta ostaja skoraj isto. Žal nekaj naročnikov umre, zraven pa pridejo tudi novi, vsak mesec jih je nekaj. Takih, ki so Glas Slovenije odpovedali, je bilo v vseh sedmih letih zelo malo, sreča da med nami ni veliko skrajnežev, ki ne prenesejo mnenja drugih. Enoumeži niso le na "ta levi", kot imamo navado reči, izgleda da so še tudi kje drugje. Priloga iz prejšnje številke, v kateri je izpovedana resnična zgodovina idejne ustanovitve Avstralske slovenske konference in v kateri so popravljene neresnice, je razburila nekatere rojake. Po njihovem novinarji "napadajo!" Enostavno niso za spravo. Pa temu ni tako! Prav te dni sta prejela *Jurčičevo nagrado* (2. marca) Uroš Slak s *TV SLO* in Jože Horvat iz tednika *Mag*. Zakaj?

Kot priznanje za resnicoljubnost kot moralno načelo novinarskega dela!

Pišejo nam

Draga Stanka,

Vaše zadnje pisanje proti Cvetkoti Faležu in Jožici Gerden v Glasu Slovenije me je zelo razočaralo. Ne morem razumeti zakaj ste jih javno tako napadla. Cvetko se je dolgo časa prizadeval, da bi z Vami razčistil nerešena vprašanja. Zakaj mu niste dala prilike, da se osebno razčisti Vaši problemi. Cvetkoti in Jožici zelo spoštujem in vem, da sta poštena in zavedna Slovenca in da sta veliko storila za Slovensko v Avstraliji. Takšni javni napadi so balkanskega značaja in jih kvečjemu le še Rodna gruda uporablja. Resnično mi je žal za Vas, za Cvetkoto in Jožico in storejno škodo, ki jo radi tega trpi slovenska skupnost v Avstraliji. Čeprav Vas še vedno spoštujem, kakor tudi Vaše delo in prizadevanja ob času osamosvojitve Slovenije in ob začetni dobi ASK ne morem mimo krivičnega napada na Cvetkoto Faleža in Jožico Gerden. Zato Vam sporočam, da odpovedujem Glas Slovenije, ker me takšno krivično javno kratenje dobrega imena poštenih ljudi razburja. Lep pozdrav Mirko Cuderman, OLD.

OPOZORILO NAROČNIKOM
GLAS SLOVENIJE IMA
NOVI NASLOV IN NOVO
TELEFONSKO/FAX
ŠTEVILKO
Glas Slovenije
P.O.Box 167
Winston Hills NSW 2153
Telefon: (02) 9674 9599
Fax: (02) 9674 9588

V verskem tedniku *Nedelja* iz Celovca sem prebrala zanimive misli "O Angelu sprave, ki te hoče napraviti za glasnika sprave, kar ne pomeni, da vse konflikte okrog sebe pokriješ s plaščem pobožnosti, da bi rad vsa nesoglasja in spore harmoniziral. To mnogi zamenjujejo s spravo. Toda v resnici ne morejo prenesti konfliktov. Sprava pomeni izgraditi, utreti pot med različno mislečimi, med nasprotujočimi... Ne pomeni vse nivelirati, vse harmonizirati. Stališča smejo ostati..." tako torej v *Nedelji*. **Za konec še to:** Vsaka naročnina na *Glasi Slovenije* velja do roka oziroma datuma, ki je izpisan na ovojnici - kuverti v kateri pošiljamo časopis. Vsakemu naročniku pošiljamo *Glasi Slovenije* do tega roka, četudi časopis odpove prej, denarja pa seveda ne vračamo, tako kot to ni praksa pri drugih časopisih in revijah. Spoštovani g. J. Chuk iz Perth, naš novi naročnik, vaše pismo bomo objavili v naslednji številki.

 Lep pozdrav
Vaša Stanka

Uredništvu Glasa Slovenije
Spodaj podpisani se z današnjim dnevom odpovedujem kot naročnik vašemu pred kratkim štirinajstdnevniku, danes mesečniku, sam Bog vedi kaj bo kasneje. Pošteni človek bi mislil, da je bilo dovolj pisanja o eni ali drugi temi med našimi rojaki na peti celini. Zato bi bilo zelo primerno, da se spoprijaznimo in si zadamo skupne naloge za pomoč današnjim oblastem v Sloveniji. Na žalost UREDNIŠTVO si je zadalo ravno nasprotno pot, in se ne more čuditi, zakaj naklada pada. To naj bi bilo dovolj. **Jože Vah, OLD**

Z internetovih strani ASK

... Tudi jaz odpovedujem naročnino Glasu, tudi za vse tiste, ki sem jim ga plačal, s povnitivno naročnino za štirinajstdnevnik, ki je komaj mesečnik...

Cvetko Falež, Canberra

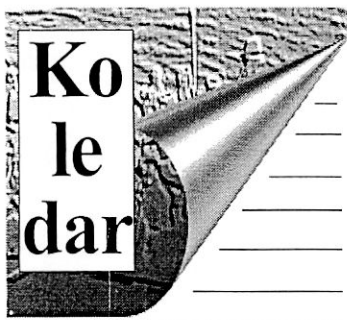
Pismo rojakinje iz Queenslanda, dolgoletne radijske delavke na slovenskem programu:

Draga Stanka in ostali v uredništvu mi je žal da Vam Vračam Vaš časopis ampak jast ne prenesem da se po časopisu Prekate med sabo saj to veste vsi tako kot jast da je to osebno in meni to ni treba poslušat oz. brati! Z lepimi pozdravi Marica Podobnik, OLD.
(Op.u.: nepopravljeno pismo)

Draga Stanka, hvala da mi pošiljaš Glas Slovenije. Pozdravi vse sodelavce! Posebno vse srčne pripadnike Slovenske pomladi! Lep pozdrav iz Slovenije, ki že diši po pomladi. Pozdrav Tone Kuntner, Ljubljana

Draga Stanka in Florjan! Iskrena hvala obema za čestitke ob mojem prejemu Order of Australia Medal. Mislim, da je to priznanje tudi kredit za vse Slovence, ki veliko sodelujejo pri ohranjanju slovenstva in ki so mi vedno stali ob strani da sem mogel delovati v tej smeri. Želim vama mnogo uspehov, božjega blagoslova pri ohranjanju slovenske zavesti potom Glasa Slovenije in vaju lepo pozdravljam. Vdani p. Valerijan

Spoštovana Stanka, pošiljam naročnino in obenem upam, da Vam breme uredništva, ki je običajno naporno in pogosto tudi nevhvaležno, ne postane preveč in ne preti telesnemu in duševnemu zdravju. Včasih se sprašujem kako bo druga generacija pripravljena prevzeti delo. Lep pozdrav Vam in Florjanu Vaš Zvonimir Hribar, Waga Waga

**Ko
le
dar**

**IZ
KOLEDARJA 2000**

Založba Mladinska knjiga
Oblikoval Jure Jančič
Besedilo in izbor slik
Marko Vidic
Urednik Miha Kovač
Slikovno gradivo:
dr. Milan Orožen Adamič,
Joco Žnidaršič, Narodna in
univerzitetna knjižnica v
Ljubljani, Arhiv
Enciklopedije Slovenije.
Tisk
Tiskarna Tone Tomšič
Ljubljana 1999

MAREC

Marčna revolucija, politični dogodki marca 1848 v avstrijskih, ogrskih in italijanskih deželah. Dne 13. marca so na Dunaju izbruhnile krvave demonstracije, osvojeni državni kancler Clemens Metternich je zbežal v Anglijo. Cesar Ferdinand je 15. marca izdal patent, s katerim je odpravil cenzuro in uvedel svobodo tiska, legaliziral ustanavljanje narodnih straž in obljubil ustavo. Poseg cenzure je preprečil objavo *Zdravljice* s Prešernovih poezij (1847). Pesem, ki je nastala 1844 in pomeni vrh Prešernove politične poezije, je tako izšla šele 26.4.1848 v *Novicah*, po padcu Metternichovega absolutizma in ukinitvi cenzure. Narodne straže so ustanavljali v večjih naseljih za vzdrževanje reda in miru ter varovanje premoženja ob izbruhu revolucije. V Ljubljani je štela okrog 900 mož, najbolj množična je bila v Metliki. Slovencem je bila zelo naklonjena narodna straža v Kranju, izkazala se je z organizacijo Prešernovega pogreba.

FEBRUAR

Valentin Vodnik
3.2.1758-8.1.1819
Fran Saleški Finžgar
9.2.1871-2.6.1962
Matija Murko
10.2.1861-11.2.1952
Josip Priol
19.2.1889-21.5.1969
France Stele
21.2.1886-10.8.1972
Albin Prepeluh
22.2.1880-20.11.1938

PO	7	14	28
TO	1	8	15
SR	2	9	16
ČE	3	10	17
PE	4	11	18
SO	5	12	19
	6	13	20
		21	22
		23	24
		25	26
		27	

Južni Sokol, prvo telovadno društvo na Slovenskem, ustanovljeno 1863 v Ljubljani. Prvo tekmovanje so priredili 9. februarja 1864. Najboljši telovadec je bil Viktor Coloreto, eden prvih sokolskih vaditeljev. V slovenskih deželah habsburške monarhije je bilo ustanavljanje sokolskih društev odgovor na delovanje nemške telovadne organizacije Turnverein. Južni Sokol je bil zaradi spopada z ljubljanskimi Nemci 1867 prepovedan. Sprva sokolska društva niso imela možnosti za zahtevnejše telovadno delo, sodelovala so pri prireditvah in izletih v podporo narodnemu gibanju. Bolj načrtno so začela gojiti telovadbo ob koncu 19. stoletja, ko je Viktor Murnik uvedel v slovensko sokolstvo sistemsko telovadbo in ga razvil v vsestransko telovadno gibanje. Pred I. svetovno vojno in po njej je pripravljala in vodil številne slovenske gimnastične vrste na svetovnih in olimpijskih tekmovanjih. Med uspešnimi olimpijci je bil tudi Stane Derganc, ki je bil slikarju Ivanu Vavpotiču model za risbo verigarja (sužnja, ki oblit s sončnimi žarki svobode trga verige - spone stare države) na znamkah Države Slovencev, Hrvatov in Srbov. V uporabi so bile v letih 1919-21.

PO	6	13	20	27
TO	7	14	21	28
SR	1	8	15	22
ČE	2	9	16	23
PE	3	10	17	24
SO	4	11	18	25
	5	12	19	26

Josip Jurčič
4.3.1844-3.5.1881
Srečo Kosovel
18.3.1904-27.5.1926
Jurij Vega
23.3.1754-17.9.1802
Jožef Štefan
24.3.1835-7.1.1893
Viktor Murnik
25.3.1874-1.1.1964
Rudolf Maister
29.3.1874-26.7.1934

Veleposlaništvo RS v Canberri obvešča, da bodo konzularne ure:

Nedelja, 12. marca
od 13.00-15.00 ure
V Slovenskem društvu Melbourne

Ponedeljek, 13. marca
od 10.00 do 13.00 ure
V verskem središču Kew,

**Diplomatsko
konzularna
predstavništva**

**Veleposlaništvo
Republike Slovenije**
Advance Bank Centre - Level 6
60 Marcus Clarke Street,
Canberra City
telefon: (02) 6243 4830
fax: (02) 6243 4827
Pisma in drugo pošto
poslati na naslov:
Embassy of Republic of Slovenia
P.O.Box 284 - Civic Square,
Canberra ACT 2608
Domača stran na internetu:
<http://slovenia.webone.com.au>
Veleposlaništvo je odprto vse
delovne dni od 9.00 -17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00

**Generalni konzulat RS
Sydney**

Častni generalni konzul
Alfred Brežnik
Obisk urada izključno
po dogovoru
(By appointment only)
telefon: (02) 9517 1591
ali (02) 9314 5116
fax: (02) 9399 6246
Poštni naslov:
P.O.Box 188
Coogee NSW 2034

**Generalni konzulat RS
Nova Zelandija**

Častni generalni konzul
Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower
Hutt (Wellington) NZ
telefon: (04) 567 0027
fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247 Lower Hut NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5
Smithfield NSW 2164.

Konzulat Avstralije

Častni konzul Viktor Baraga.
Trg Republike 3/XII.
Ljubljana 1000, Slovenija
Telefon: (61) 125 4252
Fax: (61) 126 4721

GLAS SLOVENIJE - THE VOICE OF SLOVENIA - MANAGER IN TEHNIČNO OBLIKOVANJE Florjan Auser - TISK Glas Slovenije Sydney - GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA - EDITOR Stanka Gregorič. Ustanovljen - established in 1993 - Ustanovitelji - founders: Stanka Gregorič, Alfred Brežnik, Dušan Lajovic, Štefan Merzel - Glas Slovenije je nedobičkonosen časopis - The Voice of Slovenia is non-profitable newspaper - Mnenja izražena v njem ne predstavljajo vedno mnenja uredništva - Avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke (največ do 300 besed ali četr strani) - Vse pravice pridržane - Ponatis ali uporaba celote ali posameznih delov dovoljen kadar je naveden vir (Glas Slovenije) - Glas Slovenije nudi informacije o Slovencih v Avstraliji, Sloveniji in po svetu. Izhaja enkrat mesečno. Letna naročnina \$50.00; polletna - \$ 30.00; letalska letna naročnina v prekomorske države \$ 100.00 Sponzorji: od \$ 500.00 navgor - Cenik oglasov v upravi - Mali oglasi do 20 besed \$ 10.00; vsaka naslednja beseda 50 centov; fotografija dodatnih \$ 10.00 GLAS SLOVENIJE: P.O.Box 167 Winston Hills NSW 2153 Australia- telefon: (02) 96749599 - Fax: (02) 96749588 E-mail: ovenia@zeta.org.au STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV na internetu - <http://www.glasslovenije.com.au> - urednik Florjan Auser

V enem stavku

Po dogovoru (4. marca 2000) predsednikov Marjana Podobnika, Janeza Janše in Alojza Peterleta, naj bi bilo razmerje v desničarski koalicijski SDS-SDS-SKD 2:1 (60 nova, združena kršćansko-ljudska stranka in 30 SDS).

V okviru pogovorov o morebitnem skupnem (pred) volilnem sodelovanju so se predstavniki levih strank Združene liste socialdemokratov (ZLS) na čelu s predsednikom Borutom Pahorjem srečali z delegacijo DeSUS (stranka upokojujencev), ki jo je vodil Janko Kušar; dogovorili so se za tesnejše sodelovanje.

Na letošnjem 5. srečanju etnografskih mask v Ribnici se je zbralo iz Slovenije in tujine 10.000 ljudi, ki so spremljali sprevod prek 30 skupin z več kot 1000 maskami.

Umril je pisatelj, pisec šestih romanov *Andrej Hink*, član SAZU.

Slovenija je dobila 13.079 prošenj za stalno bivanje v Sloveniji; te so lahko vložili tujci iz ranjke SFRJ in bo velika večina pozitivno rešenih.

Na uradnem obisku je bila sedemčlanska delegacija hrvaškega sabora, ki se je s predstavniki Slovenije pogovarjala o perečih vprašanjih med dvema državama - pravijo, da se obzorja jasni.

Črnogorski mediji navajajo, da sta se v Zagrebu, na prisegi novega hrvaškega predsednika, Milan Kučan in Filip Vujanović, črnogorski premier dogovorila o odprtju predstavništva RS v Podgorici.

Februarja so se podražili tobak in alkoholne pijače, stanovanja zaradi daljinskega ogrevanja, tekoče gorivo, plin, nekatere komunalne storitve, prevozi ter cene drugih življenjskih potrebščin.

Dobrih 400 let stara zdraviliška Rogaska Slatina te dni doživlja pravi lastniški pretres.

Škofja Loka, Piran in Ptuj naj bi ustanovile Nacionalno združenje zgodovinskih mest.

Velenje je na gradu dobilo novo muzejsko zbirko pod naslovom *Ko je Velenje postajalo mesto*; to je prikaz dokumentov, fotografij, rekonstrukcij iz petdesetih, šestdesetih in sedemdesetih let.

Na svetovni razstavi *EXPO 2000* v Hanovru (od 1. junija do 31. oktobra, 192 držav) bo sodelovala tudi Slovenija; osrednja tema *Človeštvo, narava, tehnologija - začetek novega sveta*.

Podobnik: Brezpogojno in brezprizivno sprejemamo soglasni sklep SLS in SKD

LJUBLJANA /STA/ - Člani izvršilnega odbora SLS so 24. februarja na seji - ta je bila za zaprtimi vrati - s 17 glasovi za in tremi proti podprli vsebino t.i. soglasnega sklepa, ki sta ga pred dnevi uskladili vodstvi SLS in SKD, podpisal pa ga je prvak SLS Marjan Podobnik. Ob tem je izvršilni odbor predlagal, naj se čim prej sestane najvišja organa obeh strank - glavni odbor SLS in svet SKD ter določita datum združitvenega kongresa.

Incident ob Muri

HOTIZA, LJUBLJANA/DELOFAV/ - Na obmejnem ozemlju na levem bregu Mure so hrvaški policisti 1. marca letos povzročili še en incident, ki je močno razburil domačine in vse Prekmurce. Dva hrvaška policista, ki sta nadzorovala s službenim avtomobilom ozemlje hrvaške katastrske občine Sveti Martin ob Muri, sta prišla tri Slovence - domačine, ki so v gozdčku, last enega od domačinov, nekaj metrov znotraj hrvaškega ozemlja, na traktor nalagali zemljo in jih hotela na silo odpeljati. Prebivalci zaselka Miriže in Hotize so blokirali cesto, kasneje je prispelo še več hrvaških policistov, dva sta se Ladislava Balažica, Slovenca, ki je sedel v traktorju lotila tudi fizično. Vsem trem pa so odvzeli potne liste a so jih kasneje morali vrniti. Slovensko zunanje ministrstvo je ob incidentu poslalo Hrvaški diplomatsko noto, predstavniki predsednika vlade, notranjega in zunanjega ministrstva, občine Hotize in drugi pa so se pogovarjali o problemih s hrvaško za zaprtimi vrati. Novinarji so se spraševali zakaj?

Prešernovo nagrado? Ne, hvala lepa

LJUBLJANA /DELO/ - Ob slovenskem Kulturnem prazniku, 8. februarju je pesnica Svetlana Makarovič na slovenski podelitvi Prešernovih nagrad, svojo nagrado odklonila. Makarovičeva je med tistimi, ki prejemajo izjemno pokojnino za izredne kulturne zasluge. Njena mesečna pokojnina je januarja znašala 90 odstotkov od najvišje pokojnine 287.855 tolarjev, medtem ko sta bila rekorderja France Bernik in Venio Taufer s 100-odstotniki. Izjemno pokojnino prejema še veliko drugih Slovencev zaradi posebnih zaslug v znanosti, umetnosti in kulturi. Ko je zadeva prišla te dni na dan je dvignila veliko prahu.

Ljubitelji dolgih potovanj

LJUBLJANA /DELOFAV/ - Člani parlamentarne komisije za Slovence po svetu, ki jih vodi Marjan Schiffrer, ljubijo potovanja v tujino (za deset dni so se odpravili tudi k Slovincem v Argentino) in kršijo pravilnik o mednarodnem sodelovanju, so ugotovili člani odbora za mednarodne odnose, ki ga vodi Jelko Kacin, piše Delo in nadaljuje: če se že odpravljajo na dolge in drage poti, naj bi jih komisijonarji izkoristili tudi za dvostranske stike v posameznih državah, ne pa da imajo stike samo s Slovenci. (Op.u.: Menda je nekaj podobnega zapisala urednica Glasa Slovenije ob obisku te iste skupine v Avstraliji, pa so se strašno hudovali nanjo; vidnih rezultatov do danes še ni bilo).

Slovenski pust tudi letos ni minil brez povork, gostovanja, kurentovanja, zbiranja karnevalske kraljice, sprevodov...

Je Slovenija pravna država?

LJUBLJANA /DELO/ - Po mnenju novinarja Tomaža S. Natlačena je s to državo nekaj hudo narobe. Tudi nekdanji ustavni sodnik dr. Janez Šinkovec je oster in navaja nekaj primerov nepravne države: - V aferah z mamili skoraj po pravilu izgine kupec. Predpostavljati je, da gre v takih primerih za policijskega agenta - provokatorja. - Obmejni policist naj bi omogočal protipraven vstop tujkam v Slovenijo. Šele iz ovadbe je bilo razvidno, da jih je do meje pripeljal tajni policijski sodelavec. Znova primer napeljevanja h kaznivemu dejanju - Notar z Gorenjskega je bil osumljen krivolova, kasneje pa oproščen, ker so organi pregona oz. sojenja ugotovili nepravilnost obtožbe oziroma netočnih zaključkov policije - Tu je tudi primer osumljenih v povezavi z mediji, še preden jim je bila dokazana krivda. Seveda je dokazov še veliko več.

Med izbranimi za nagrado "Rating leta" tudi Tuba Embalaža Dušana Lajovica

LJUBLJANA /STA/ - V ožji izbor je prišlo dvajset slovenskih podjetij, med njimi tudi Tuba Embalaža iz Ljubljane. Nagrado **Rating leta** podeljuje Bonitetna hiša d.o.o. poslovne informacije skupaj z največjo bonitetno hišo na svetu Dun&Bradstreet.

Franko Juri spet karikaturist?

LJUBLJANA /JANA/ - Franko Juri je bil najprej karikaturist, potem veleposlanik v Španiji pa državni sekretar na zunanjem ministertvu, zdaj ga je odslovil Rupel in je spet karikaturist v *Dnevniku*.

Dr. Dimitrij Rupel ponovno zunanji minister

Elan spet slovenski?

BEGUNJE /DELO/ - Slovenski ministri so podprli prizadevanja, da bi begunjski Elan, ki je v hudih težavah, spet postal slovenski. Slovenska razvojna družba, ki jo vodi dr. Marjan Rekar, bo prevzela večinski lastninski delež v Elanu, ki je že osem let v lasti Hrvatov. Tudi pogovori o pravici do Elanove blagovne znamke potekajo prav te dni s Slovensko razvojno družbo in Privredno banko Zagreb. Po mnenju enega slovenskih poslovnežev v New Yorku je Elan edino "slovensko podjetje", katerega ime poznajo tudi v Ameriki.

Nekateri izseljenci si želijo vrnitve v Slovenijo

LJUBLJANA /NOVI GLAS, GLAS SLOVENIJE/ - Slovenska izseljenska matica je 11. februarja priredila okroglo mizo o vračanju Slovencev iz tujine v domovino. Njen namen je bil vzpodbuditi politično razpravo o vsem, kar ovira vračanje. Na tem področju je država pasivna in odsotna. Razlogi za nevračanje izseljencev so predvsem moralno-etični in gospodarski. Peter Kovačič-Peršin, podpredsednik SIM je menil, da bi morala Slovenija gledati na vračanje svojih ljudi tudi z vidika krepitve slovenstva in slovenske politike in ne samo s strani humanitarne in socialnega stališča.

V pisnem prispevku pa je Bert Pribac, ki se bo iz Canberre te dni ponovno za nekaj časa preselil v Slovenijo, vprašal: "Ali si bomo z vrnitvijo izboljšali duhovno in gmotno stanje, ali pa si ga bomo poslabšali?" Menil je, da bo morala Slovenija "svoj genetski priliv iskati v bivših jugoslovanskih republikah (...). Druga vira povratnikov bi lahko bila slovensko zamejstvo in prekomorski izseljenci, ki bi jim slovenska oblast morala dati priložnost naselitve in zaposlitve."

Dušan Lajovic daroval za fundacijo Odsev se sliši

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Fundacija Odsev se sliši iz Slovenije, ki jo vodi dr. Andrej Kastelic je namenjena vsem, ki se zavzemajo za zdrav način življenja brez odvisnosti od katerekoli psihoaktivne snovi ali škodljivega načina življenja in za drugačen odnos do uživalcev drog in ljudi z drugimi oblikami odvisnosti. Ustanova deluje tudi kot pomoč pri zagotavljanju in vzdrževanju prostorov namenjenih zdravljenju in rehabilitaciji ljudi odvisnih od drog v prostorih psihiatričnega oddelka bivše vojne bolnice v Ljubljani, kateremu je Vlada RS namenila omenjene prostore ter zagotovila začetna sredstva za adaptacijo.

Oddaja "Res je" na TV SLO je že tri leta najbolj gledana oddaja **Razvedrilnega programa** in je bila tudi tri leta zapored nagrajena z **Viktorjem** (slovenskim Oskarjem). Voditeljica in urednica oddaje je **Miša Molk**. V oddaji vsakokrat gostijo tri goste, predstavijo njihovo življenje in delo in jim skušajo pripraviti tudi kakšno presenečenje.

Konec februarja je bil gost oddaje tudi sydneyški podjetnik in častni generalni konzul za Novo Zelandijo Dušan Lajovic, ki je namenil Fundaciji finančno pomoč - sydneyški posnetek g. Lajovica je v sodelovanju z Razvedrilno oddajo TV SLO pripravil Florjan Production.

V Športnih oddajah TV SLO redno posnetki Florjan Productiona

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Športna redakcija TV Slovenije in Florjan production iz Sydneya sta podpisala pogodbo o sodelovanju do konca leta 2000, v času pred, med in po olimpijskih igrah Sydney 2000. Tako so bile na TV SLO doslej prikazane reportaže o slovenskih športnikih, ki se v Sydneyu pripravljajo na igre, intervju z Metko Šparovec, plavalko, športnico leta, ki trenira v Canberri ter z Alfredom Brežnikom, atašejem Slovenske olimpijske reprezentance Sydney 2000.

Sodelovanje tudi s Centrom za promocijo turizma Slovenije

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Preko slovenskih televizijskih (dvojezičnih) oddaj na kanalu 31 v Sydneyu, ki so na programu vsak ponedeljek od 18.00 do 18.30, pripravljajo jih Florjan production, bo realizirana tudi promocija Slovenije. Prikazani bodo posnetki s propagandne kasete Centra in drugo.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj
(2. marca 2000)

Država (enota)	tolarjev
Država (enota)tolarjev	
EMU (1 EUR)	200,2584
Avstrija (1 ATS)	14,5533
Francija (1 FRF)	30,5292
Italija (100 ITL)	10,3425
Nemčija (1 DEM)	102,3905
Avstralija (1 AUD)	125,3966
Hrvaška (1 HRK)	25,8976
Japonska (1 JPY)	1,9003
Kanada (1 CAD)	142,8478
Švica (1 CHF)	124,6318
V. Britanija (1 GBP)	327,5943
ZDA (1 USD)	206,8144

SIM odprla na internetu Glas Matice

LJUBLJANA /GLAS MATICE/ - Nedavno je izšla prva številka elektronskih novic **Glas Matice**, namenjena pa je vsem Slovincem in njihovim potomcem po svetu, ki želijo ohranjati stik s Slovenijo. Tudi tistim doma v Sloveniji, ki želijo izvedeti kaj več o sodelovanju Slovenije s Slovenci po svetu. Na razpolago je tudi odprta stran, kamor lahko vsak pošlje razna vprašanja, prošnje in drugo... Torej, če želite kam potovati, če bi se radi dopisovali z vašimi vrstniki, če potrebujete kaj pa ne vsete na koga naj se obrnete, pišite na:

marjana.blaznik@druzenje-sim.si

Briški vinarji osvajajo tuje trge

DOBROVO /DELOFAX/ - V Kleti Goriška Brda so lani predelali in prodali nekaj več kot sedem milijonov litrov vina, od tega so približno tretjino oziroma nekaj več kot dva milijona litrov izvozili, skoraj desetino tega v steklenicah.

Boug žegnaj po prekmursko in prleško

MURSKA SOBOTA /DELOFAX/ - Boug žegnaj je naslov knjige, v kateri je kuharski mojster Branko Časar, sicer glavni kuhar v Radenski družbi Zvezda-Diana, zbral recepte značilnih prekmurskih in prleških jedi. V knjigi so objavljeni tudi recepti za solate in drobno pecivo za posebne priložnosti in 52 tedenskih jedilnikov. Knjigo je izdalo soboško Podjetje za informiranje.

Največja razstava vlakcev na svetu

IZOLA /PRIMORSKE NOVICE/ - Triinpetdesetletni Izolan Josip Mihelič se lahko pohvali z zbirko neprecenljive vrednosti, saj je med njegovimi lokomotivami in vagončki kar nekaj unikatov. Vse bo razstavljeno v steklenih vitrinah otroškega vrtca, saj je občina končno prisluhnila Josipovi želji.

Iz izjave sodelavcev revije "Zaliv" O določanju južne slovenske meje

Pod izjavo so podpisani:

Boris Pahor - Trst; Dr. Evgen Bavčar - Pariz;
Viktor Blažič - Ljubljana; Franc Miklavčič - Ljubljana

"Sodelavci Zaliva ne moremo molčati, odločno ugovarjamo predlogu slovenske vlade za ratifikacijo Obmejnega sporazuma z Republiko Hrvaško, ki je škodljiv za razvoj, morda celo za obstoj slovenske države... V besedilu temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti RS z dne 25.6.1991 je določilo da: 'Državne meje Republike Slovenije so mednarodno priznane državne meje dosedanje SFRJ - Republiki Avstriji, z Republiko Italijo in Republiko Madžarsko v delu, v katerem te države mejijo na Republiko Slovenijo, ter meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v okviru dosedanje SFRJ.'

Socialistične republike bivše SFRJ niso nikoli določile meje ali si jih medsebojno priznale s posebnim aktom. Te meje so ustno določali bivši partijski prvaki Edvard Kardelj in Vladimir Bakarič... - V letu 1954 ali 1955 so Hrvatje samovoljno osnovali zemljiško knjigo za katastrski občini Savudrija in kaštel pri Okrajnem sodišču v Bujah. Do tedaj sta bili ti dve katastrski občini del zemljiške knjige Okrajnega sodišča Piran, in sicer že več kot 200 let nazaj, t.j. za časa avstrijske cesarice Marije Terezije, ki je osnovala kataster. O tem prenosu ne obstoji nikakršen odlok nadrejenih sodišč na Koprskem in v Hrvaški Istri. Tudi zgodovinski podatki, npr. iz ljudskega štetja leta 1910, potrjujejo, da so na področjih teh dveh katastrskih občin živeli le Italijani in Slovenci, ne pa Hrvatje.

Ko se je leta 1955 takratni piranski župan Davorin Ferligoj v zvezi opisanega nezakonitega prenosa navedenih katastrskih občin šel v Ljubljano pritoževati k Edvardu Kardelju, ga je ta odslovil z očitkom, da ne razume socialističnega sistema, češ da je Jugoslavija država brez notranjih meja, da je to država bratstva in ne narodov. Takšna Kardeljeva pretirano internacionalistična filozofija, ki naj bi bila marksistična. Je znana tudi iz nekaterih drugih podobnih primerov.

V Obmejnem sporazumu, ki je sedaj predložen v ratifikacijo Državnemu zboru RS, med naselji na slovenski strani niso več naštetih štirje zaselki na južni strani Dragonje (Mlini, Bužini, Škodelin in Škrile), ki imajo svoje hišne številke iz Pirana in katere prebivalci so vpisani v volilni imenik v Piranu.

V zvezi z ugotavljanjem dokončne prave meje na kopnem s Hrvaško ni odveč pri pogajalskih izhodiščih upoštevati tudi dejstva povojnega obstoja Svobodnega tržaškega ozemlja in njegove delitve v letu 1954 v cono A in cono B. Prva je pripadla v upravo Italiji, druga pa Jugoslaviji. Mednarodno priznana južna meja cone B je bila ob izlivu reke Mirne v Jadransko morje. Do sem je bila namreč prisotna slovenska etnična poselitev. Ob tej delitvi je Jugoslavija oz. takratna SR Hrvaška izven cone B pridobila cel istrski polotok, Reko in kvarnerske otoke - na račun državne izgube večjega slovenskega etničnega ozemlja z več kot 100.000 prebivalci, ki je ostalo v coni A oz. v Italiji. To je bila kompenzacija v prid Hrvatom...

Kar zadeva meje na morju, je treba najprej ugotoviti, da je Državni zbor dne 7. aprila 1993 sprejel Memorandum o Piranskem zalivu. Glavna vsebina tega je, da se Republika Slovenija zavzema za celovitost Piranskega zaliva, kar odgovarja zgodovinskemu in dejanskemu stanju, saj je Republika Slovenija v bivši SFRJ izvrševala jurisdikcijo in oblast v celotnem zalivu in je imela prost dostop na odprto morje. Takšno je bilo zatečeno stanje 25.6.1991, t.j. na dan, ko sta Slovenija in Hrvaška razglasili svojo državno neodvisnost. Glede na takšno stanje je utemeljena uporaba načela uti possidetis (kakor se je dobroverno posedovalo 45 let). Piranski zaliv je vedno zgodovinsko pripadal piranski občini in izključni vsestranski uporabi tamkaj živečega prebivalstva. Zato bi se teritorialno morje Republike Slovenije moralo stikati z odprtim morjem na Jadranu. Tak izhod na odprto morje bi Republiko Slovenijo omogočal nemoteno izvrševanje mednarodno priznane pravice svobode ribolova.

Ta memorandum iz nam neznanih razlogov ni bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, kot bi moral biti... Prvi člen v Obmejnem sporazumu naj bi določal obmejno območje na morju, to naj bi bil prostor severno od vzporednika 45 stopinj in 10 minut, ob zunanem robu teritorialnega morja Republike Hrvaške na zahodni obali Istre. V resnici je ta definicija zavajajoča, ker sploh ni dotika morskega prostora v Piranskem zalivu od časa, ko bo *ad calendas Graecas*, t.j. nikoli sklenjena pogodba o državni meji, odprt in potrjen nasilju močnejšega partnerja...

Podpisniki so predlagali Državnemu zboru, da predloženi Obmejni sporazum ne bi ratificirali. Vsekakor da bo treba iti glede vprašanja meja na mednarodno arbitražo. Izjava je bila podpisana januarja 2000 v Sežani.

Po svetu

VATIKAN

/STA/AGI/ - Cerkev je vse umetnike povabila k sodelovanju na jubileju umetnikov v Vatikanu. Srečanje se je začelo z mašo in se je nadaljevalo z nagovorom papeža Janeza Pavla II. ter večernim koncertom. Odzvalo se je skoraj 4000 umetnikov, med njimi slikarji, kiparji, skladatelji, arhitekti. Po papeževem mnenju je bila Cerkev v preteklosti preveč gluha za sporočilnost sodobne umetnosti. V okviru srečanja so pripravili posvet na temo *Cerkev in umetnost v romanju proti Bogu*, ki so se ga med drugim udeležili kipar Venancio Blanco, slikarka Emilia Nadal, skladatelj Ennio Morricone, slikar Andre Gence, slovenski mozaičar Marko Rupnik ter arhitekt Austin Winkley.

TOKIO

/DELOFAX/ - Slovenija se te dni v Tokiu predstavlja s kulinariko in s parlamentarno ter gospodarsko delagacijo pod vodstvom Janeza Podobnika.

TRST

/PRIMORSKE NOVICE/ - Preko železniških mejnih prehodov na Opčinah in v Gorici ter preko cestnega mejnega prehoda pri Štandrežu so v obdobju 1996-98 v Italijo pripeljal 2,260.000 ton kovinskih odpadkov. Med njimi je bilo kar 15.000 ton radioaktivnih odpadkov, ki pa so jih vrnil čez mejo. Zadeva je v Furlaniji dvignila mnogo prahu. Italijani so zdaj na zatožno klop postavili predvsem slovenske obmejne organe, češ, da ne nadzirajo meje kot bi morali.

GORICA

/DELOFAX/ - Tednik videmske nadškofije *La Vita Cattolica* bo odslej enkrat na mesec prinašal po eno stran tudi v slovenščini. Prva taka stran naslovljena *Po slovensko* je izšla te dni.

KILOLAND

/DELOFAX/ - Slovenija se je v okviru Nata aktivno vključila v gašenje nemirov in reševanje humanitarne krize na namišljenem otoku Kiloland blizu zahodne obale Afrike, kjer so se trenja med pripadniki dveh narodov razvnela do sovražnosti. V sodelovanju z Natom je pripravljena prispevati 700 mož in humanitarno pomoč dveh milijonov evrov.

WASHINGTON

/DELOFAX/ - 7. in 8. marca naj bi v Washingtonu predstavniki petih držav srednje vzhodne Evrope predstavili svoje stališče glede žrtev prisilnega dela v nacistični Nemčiji, saj bi tem morali izplačati odškodnino devetih milijard mark. Poleg tega naj bi Skladu za prihodnost namenili sto milijonov mark, 600 milijonov mark pa za odškodnino Židom, ki so izgubili premoženje v rasiističnih akcijah še pred začetkom druge svetovne vojne. Predstavniki Belorusije, Poljske, Češke, Rusije in Ukrajine so v Varšavi zasedali za zaprtimi vrati, neuradno pa se je zvedelo, da so sprejeli tudi nekaj kompromisnih rešitev, da bi pospešili izplačilo odškodnine nekdanjim prisilnim delavcem v Nemčiji. Predstavniki Poljske menijo, da morajo dodaten denar zagotoviti tudi avstrijske in ameriške družbe, ki so prav tako izporabljale delavsko silo iz fašističnih taborišč.

DUNAJ

/DELOFAX/ - Po odstopu kontra-verznega Jorga Heiderja s položaja predsednika svobodnjaške stranke menijo v Evropski uniji, da je to posledica diplomatskega pritiska na Avstrijo. Kljub temu pa ni nobenega razloga za omilitev dvostranskih političnih sankcij proti sočlanici, v kateri skrajna desnica ostaja v vladni koaliciji.

BRATISLAVA

/STA/ - Kljub valu protestov slovaških intelektualcev in skoraj vseh političnih strank, predsednika države in vlade v Bratislavi, želijo na Slovaškem izkazati čast diktatorju in pristašu Adolfa Hitlerja, katoliškemu duhovniku Jozefu Tisu. Severnoslovaško mesto Zilina namerava 14. marca ob obletnici ustanovitve "prve slovaške države" leta 1939, postaviti spominsko ploščo v čast Tisu, ki je bil leta 1946 obsojen zaradi vojnih zločinov in tudi usmrčen. Tiso je po nacističnem uničenju demokratične Češko-slovaške ustanovil slovaško marionetno vlado, ki je bila zvesta nemškemu rajhu. Pod Tisovo oblastjo so v nemška koncentracijska taborišča odpeljali približno 70.000 slovaških Judov.

VIDEM-TRST

/NOVI GLAS/ - Pred kratkim je v videmski bolnišnici umrl slavni operni pevec Karlo Cossutta (Košuta), rojen v Sv. Križu pšri Trstu leta 1932. Prva leta svojega življenja je emigriral v Argentino, se v Buenos Airesu predal karieri opemnega pevca, nastopal pa je v vseh večjih opernih hišah po svetu. Zadnje čase je preživel v domačem okolju.

Certifikati

Sporočili so nam iz Krekove družbe

Cerifikat vložev v Krekovo družbo lahko prodate

MARIBOR, LJUBLJANA, SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Pred nekaj leti so imeli pravico tudi Slovenci po svetu - tisti, ki imajo slovensko državljanstvo, dvigniti svoje certifikate, večina je takrat nosila vrednost okoli DEM 4000. Krekova družba jih je razdelila na delnice PID ENA in PID DVA. Za certifikat vložev v Krekovo družbo je bila tržna vrednost dne 31.1.2000:

Delnice PID ZVON ENA:

1.840 delnic x 73,82 SIT + 135.828,80 SIT - 6.500 (stroški) = 129.328 SIT

Delnice PID ZVON DVA:

1.960 delnic x 36,19 SIT = 70.932 SIT

Približno skupaj PID ZVON ENA IN PID ZVON DVA = 200.000 SIT ali 1.900 DEM

Vrednost delnic seveda iz dneva v dan niha, torej se spreminja. Za prodajo delnic morate na Krekovo družbo poslati fotokopijo osebne izkaznice ali veljavnega potnega lista, davčno številko in fotokopijo tekočega računa ali hranilne knjižice (vašo, od pooblaščenca ali sorodnika), kamor bi v dveh dneh po izvršeni prodaji bil nakazan izkupiček od prodanih delnic. V primeru da nimate v Sloveniji bančnega računa, morate pooblastiti kakšnega sorodnika ali prijatelja od tam, ki račun na banki ima. Ta lahko za vas dvigne izkupiček in vam ga pošlje.

Dobro leto je minilo, odkar so začele delnice pida ZVON ENA kotirati na borzi. Tržna cena delnic je od tedaj do danes znatno narasla. Delnice pida ZVON DVA so bile uvrščene na prosti trg Ljubljanske borze natanko pol leta kasneje, namreč 7. junija 1999. Država pidom še do danes ni zagotovila dovolj družbenega oziroma državnega premoženja, ki bi zadostovalo za zamenjavo še neizkoriščenih lastninskih certifikatov.

Krekova družba, Slovenska ul. 17. Maribor 2000 Slovenija
Telefon (62) 22 90 600 fax: (62) 22 90 621

Še to: med prvimi delničarji Krekove družbe je bil tudi pok. Leon Štukelj, na fotografiji z uslužbenko Krekove družbe

Pooblastila vam overijo diplomatski predstavniki iz Veleposlaništva v Canberri (lahko jim ga pošljete z overjenim podpisom ali pa ga prinesete na konzularne ure) ali častni generalni konzul iz Sydney Alfred Brežnik. Podpise (ne pooblastila) overjajo tudi Verska središča in nekateri rojaki v različnih mestih Avstralije. Za več informacij pokličite Veleposlaništvo v Canberri ali Generalni konzulat v Sydneyu.
Telefon in naslov na tretji strani.
Vaši pooblaščenca v Sloveniji pa lahko potem na ustreznih uradih v Sloveniji za vas zahtevajo vašo davčno številko.

Kultura Slovenija

8. februar - Kulturni dan

LJUBLJANA /PRIMORSKE NOVICE/ - Dejstvu, da je Prešeren na Slovenskem po eni strani vseprisoten ni moč ugovarjati. Le kje ga ni? Od vsepovsod 'zre' na rojake: iz imen ulic, trgov, nabrežij, šol, kulturnih društev; knjižna družba in gledališče nosita njegovo ime, po njem sta se imenovala partizanski bataljon in brigada. Celó na bakovcu ga imamo, velikega poeta. Uglasbena kitica njegove pesmi je državna himna, po njem se imenujejo državna priznanja za najbolj kakovostna umetniška dela, jesnei nam bo nacionalna televizija postregla z nadaljevanko o njegovem življenju, nekaj sorazmerno skromnih drobcev o njegovem delu pa je moč najti tudi na internetu.

Slovo pesnice ljubezni

LJUBLJANA /DELOFAX/ - V 88. letu starosti je 3. marca umrla gledališka igralka in pesnica Mila Kačič. Za seboj je pustila več kot sto dramskih likov, ki jih je poustvarila v več kot štiri tisoč nastopih. Bila je igralka na odru, filmu in televiziji.

Medeja - nova slovenska opera Janija Goloba

Ljubljana (STA) - V ljubljanski Operi so pred dnevi krstili novo slovensko opero *Medeja* skladatelja Janija Goloba. Libreto za to "glasbeno dramo iz vsakdanjega življenja" je napisal Vinko Moederndorfer. Oba sta letos prejela nagrado Prešernovega sklada. Predstavo je dirigiral Uroš Lajovic, redni profesor dirigiranja na Visoki šoli za glasbo in scensko umetnost na Dunaju. Sopranistka Irena Baar je kot gostja pela glavno vlogo Mire.

Pripoved *Medeje* je navdihnila resnična tragedija matere, ki je z gorenjskega viadukta vrgla v globino oba svoja otroka, ker je mož in oče otrok pobegnil z drugo žensko. Zgodba se začne takrat, ko se Mira, osrednja oseba, vrne iz zapora po odsluženi zaporni kazni. Po petnajstih letih se vrne na prizorišče svojega zločina, kjer se sreča s spomini, pa tudi z osebami, ki so povzročile njeno dramo ali bile njena žrtev. Situacija je polna močnih čustev, iracionalnosti, prividov. V drugem dejanju se zgodba vrne na čas pred petnajstimi leti, na božični večer in domačo zabavo. V epilogu Mira - Medeja sporočata, da je edina rešitev v spravi, predvsem v spravi s samim seboj, in pa v ljubezni, ki je brezmejna in edina zmožna zares in vedno odpuščati.

Učiteljski pevski zbor Emil Adamič bi naslednje leto ob 75-letnici rad gostoval v Avstraliji

BREŽICE /GLAS SLOVENIJE PREJEL ZA OBJAVO/ - Franc Kene je učitelj, zaposlen na Območni izpostavi Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti v Brežicah. Tudi v prostem času se ukvarja z ljubiteljsko kulturo, saj vodi tri odrasle pevske zборе: moški pevski zbor *Globoko*, mešani pevski zbor v Dobovi - oba v občini Brežice ter mešani pevski zbor Kulturno prosvetnega društva Slovenski dom v Zagrebu. Razen tega že 28 let prepeva v Učiteljskem pevskem zboru (UPZ) Emil Adamič in zadnja štiri leta je tudi predsednik zбора.

UPZ Emil Adamič bo prihodnje leto praznoval 75-letnico delovanja, ustanovljen je bil v Ljubljani z namenom združiti učitelje glasbe v kvalitetni pevski zbor. Zbor sta ustanovila zborovodja Srečko Kumar iz Primorske in skladatelj Emil Adamič, ki je ostal tesen sodelavec zboru vse do svoje smrti leta 1936. Zbor je skozi vsa leta sodeloval na številnih koncertih in festivalih, gostoval pa tudi v tujini. Naslednje leto, morda julija ali junija pa si želi gostovati v Avstraliji, s tem da so sami pripravljeni nositi stroške turneje.

Prava Primičeva Julija

Veronika Drolc v vlogi Primičeve Julije

LJUBLJANA /JANA/ - Nadaljevanko o Prešernu v Sloveniji že na veliko snemajo. V njej igra Primičevo Julijo mlada in izvrstna igralka Veronika Drolc, ki je v Sloveniji skorajda ne vidijo, saj žanje tudi mednarodne uspehe. Doslej je dobila že lepo vrsto slovenskih nagrad in nagrad z drugih gledaliških odrov in festivalov.

Monokomedija "Čistilka Marija" Toneta in Mojce Partljič letos tudi v Avstraliji?

MARIBOR, LJUBLJANA /ELEKTRONSKI GLAS MATICE/ - Iz predvidenih akcij kulturnega programa SIM za leto 2000 najdemo med drugim tudi podatek, da bo letos v Avstraliji na sporedu Partljičeva monodrama "Čistilka Marija". Upati je, da bo med nas prinesla veliko smeha in dobre volje.

Plečnik 2000

www.plecnik2000.com
e-mail: info@plecnik2000.com

Prejeli smo za objavo

Spoštovani!

Delovna skupnost samostojnih arhitektov DESSA in podjetje TRIGLIF sta predstavila projekt **Plečnik 2000**. Gre za predstavitev celotnega opusa Plečnikovih del na internetu. Snovalci projekta smo mnenja, da je objava mojstrovih del na svetovnih spletnih straneh izredna priložnost, da Plečnikova dela in slovensko kulturo svetovni javnosti predstavimo na privlačen in sodoben način. Obenem pa je preko spletnih strani mogoče nagovoriti bistveno večje občinstvo kot preko knjižne izdaje. Zato smo se spomnili tudi na vas, saj vas dogajanja v domovini prav gotovo zanimajo. Hkrati pa lahko prav vi k promociji največ pripomorete. Načrtujemo tudi izdajo zgoščenke (CD-ROM), ki bo predstavljala izbor Plečnikovih najlepših mojstrov in obliki 3 D predstavitev, animacij...

Prav zato zgoščenka predstavlja izvrstno in edinstveno darilo, ki ga lahko podarite članom družine, prijateljem in poslovnim partnerjem. Veseli smo, da bomo tudi na takšen način pripomogli k razširjanju slovenske umetnosti in kulture doma in v svetu. Zasnovo Plečnikovih strani si oglejte na naslovu <http://www.plecnik2000.com>, ki se bo že marca predstavila s prvim sklopom Plečnikovih del - Ljubljanskih mojstrov in **S spoštovanjem Aleš Golli**

Náš naslov Plečnik 2000 Triglif d.o.o. Teslova 30, 1000 Ljubljana
Telefon: (61) 177 66 33 Fax: (61) 126 45 81

Prve gledališke premiere v začetku leta 2000

LJUBLJANA /DEMOKRACIJA/ - Komični balet *Ukročena trmoglavka* so po silvestrski posebni predstavi premierno uprizorili v torek, 4. januarja, sledile so reprize.

V Primorskem dramskem gledališču Nova Gorica so 6. januarja predstavili novo interpretacijo drame *Roberto Zucco*. Francoski avtor Berbard-Marie Koltes jo je zasnoval po resnični zgodbi o morilcu lastnih staršev. Naslednja načrtovana premiera je Shakespearov *Hamlet* v inscenaciji Vita Tauferja.

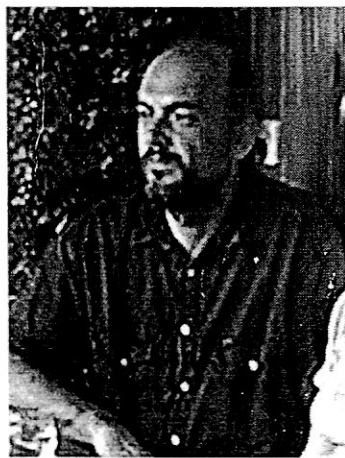
V Drami SNG Ljubljana se je 8. januarja prvič dvignila zavesa za novo uprizoritev Shakespearove drame *Vihar*.

V Mestnem gledališču ljubljanskem so pripravili za oder slovensko novost, delo Milana Dekleve, Mojce Kranjc in Alje Predan z naslovom *1821*. Ta "historično-ljubavni igrokaz" v režiji Zvoneta Šedlbauerja je obudil spomin na slavni ljubljanski kongres in na leto, ko je bila prestolnica Kranjske nekaj časa tudi "popcek Evrope".

Abonmajsko občinstvo Prešernovega gledališča Kranj se je lahko nasmejalo na petih predstavah *Sna kresne noči* (Shakespeare-Rozman), ki jih je v kranjskem gledališču odigral ansambel Slovenskega mladinskega gledališča. Domači igralci medtem z režiserjem Zijahom Sokolovičem dokončujejo postavitev komedije o človeških nraveh *La Moscheta* italijanskega renesančnega dramatika Angela Beolca Ruzanteja. Kranjsko gledališče pa je predstavilo še eno novost, odrsko delo, posvečeno 200. obletnici rojstva Franceta Prešerna. Besedilo z naslovom *Prešeren v peklu* je dramatisirala Sanja Ivčič.

V mariborski Operi je pripravil režiser Gianpaolo Zennaro in dirigent Stefano Pellegrino Amato uprizoritev Puccinijeve lirične opere *Turandot*.

TV serija "Slovenci v Avstraliji", v režiji Slavka Hrena izredno odmevna

Slavko Hren

Foto: Florjan Auser

LJUBLJANA, SYDNEY /GLAS SLOVENIJE, STANKA GREGORIČ/ - Ekipa Uredništva kulturno dokumentarnih oddaj slovenske TV, ki ga vodi urednik Jani Virk, je na video trakove ujela delček bogastva avstralskih Slovencev in ga ponuja slovenskim gledalcem v obliki dokumentarnih posnetkov v nadaljevanju vsak četrtek ob 23.30 uri, ponovitev ob petkih ob 14.30. Avtor oddaje je Slavko Hren, snemalec dokumentarnih filmov, ki je edini, v času dvajsetih ali celo več let, z veliko pozornostjo, tankočutnostjo in spoštovanjem do nas avstralskih Slovencev, vključno z novinarskim "fer-plejem", pristopil k predstavitvi našega življenja in dela. In ne samo to, skoraj vsem, s katerimi se je pogovarjal, je nekaj tednov ali celo mesecev prej poslal video posnetke, tako da je lahko vsakdo pravočasno poslal nazaj svoje pripombe. Serijo je priključila TV SLO na internet in si jih je lahko vsakdo ogledal tudi tam. Najodmevnejše oddaje so bile tiste, v katerih so bili predstavljeni Ivan Kobal, Bert Pribac, Ljenko Urbančič, Lojze in Marija Košorok, Cilka Zagar, Anka Makovec, Daniela Hliš, Florjan Auser in Stanka Gregorič. Odmevi oddaj segajo tudi do nas preko številnih E-mailov iz Slovenije. V tednu, ko je Slovenija praznovala Kulturni dan, je bila na sporedu oddaja o Pavli Grudnovi, tudi ta oddaja je bila zelo odmevna,

Nesporazum v TV oddaji o Ljenku Urbančiču

Po oddaji v seriji *Slovenci v Avstraliji* Slavka Hrena na TV SLO v kateri je bil prikazan tudi lik Ljenka Urbančiča je prispelo po E-mailu nekaj kritik in pripomb, češ da je bil gospod Urbančič belogardist in ne domobranec ter da je v svojem pričevanju kontraverzen. Pripombe so segle celo tako daleč, da so nekateri šteli koliko minut je trajala oddaja o Urbančiču (češ da je bila daljša od drugih). No ja, pikolovci pač smo. Ni kaj! Poklicali smo gospoda Urbančiča in ga zaprosili za pojasnilo.

Glas S.: *Gospod Urbančič, čisto na kratko, ste bili belogardist ali domobranec?*

Ljenko Urbančič: Najprej so se v Sloveniji pojavile vaše straže, ki so jim komunosti rekli bela garda, torej belogardisti, ti so se kasneje preformirali v domobrance. V času nastajanja bele garde sem bil kot uporniški osumljenec v zaporu v italijanskem koncentracijskem taborišču Gonars. Torej belo-gardist nisem nikoli bil. Pok. Marijan Peršič je bil n.pr. belogardist in domobranec (pri beli gardi je bil v civilu in se je te razlage vedno izogibal), kasneje je bil v domobranski policiji v Ljubljani. Prav tako je bil domobranec tudi Jože Čuješ kot poročnik na oklopnem domobranskem vlaku, stacioniranem v Logatcu. On ostaja med nami kot politična uganka.

Glas S.: *Najprej razlagate, da človeka, ki vas je pred leti na vaših domačih vratih prišel streljati, in vas je tudi rahlo ranil, niste prepoznali, kasneje pa v oddaji pravite, da ste ga potem večkrat srečevali.*

Ljenko Urbančič: Ko se je pojavil ta človek pred mojimi vrati sem ga povžno videl, ne pa prepoznal. Odšel sem na policijo, tam so mi pokazali nekaj fotografij in ker je bil vmešan že prej v neko nasilje je bil na policiji registriran. Vem tudi njegovo ime, vendar ne vem če je še živ.

Glas S.: *Gospod Urbančič pravkar pripravljate svojo peto knjigo, tokrat v slovenščini.*

Ljenko Urbančič: Ja, nameravam jo izdati še letos pod naslovom *Še nekaj iverija*.

kar je razvidno iz sprejetih E-mailov, nekaj kulturnikov pa je Pavlo Grudnovo takoj po oddaji klicalo tudi telefonično.

Izgleda, da je TV SLO prepustila in zaupala serijo o avstralskih Slovenceh v prave strokovne roke, to je v roke izkušnega Slavka Hrena. Ob kakršnih koli negativnih "vibracijah" (Slovenci pač ne moremo brez tega, saj nam je že kar v krvi da vsako dobro stvar izničimo v osnovi), bi dodali le tisto znano: **LE CEVLJE SODI NAJ KOPITAR!**

E-mail POŠTA

Stržišče avstralskih Slovencev

Pozdravljeni gospod Florjan in gospa Stanka!

Trenutno gledamo na našem TV prvem programu oddajo *Slovenci v Avstraliji*. Prijetno sem bila presenečena ob pripovedovanju in razmišljanju vašega vsakdana. Nestrpnno pričakujem naslednjo oddajo, saj je toliko zanimivega. Želim vam vsem skupaj da kar najlepše preživite vaš vsakdan. Pošiljam vam en lep sončen pozdrav

Darja Opara

Spoštovana gospa Stanka!

V četrtek sem na TV SLO gledal oddajo o Slovenceh v AU in tako dobil vaš www. Vodim družinsko podjetje KAM, ki se ukvarja poleg turizma tudi z zdravjem naših strank. Naša želja je, da pripeljemo v Slovenijo čim več Slovencev in drugih ljudi v domovino pa tudi obratno. Osebnostno želim obiskati sorodnike v Sydneyu preko tega projekta. Vanj smo vključili program prehrabmenih dopolnil iz Arkansasa LIFE PLUS (LP), ki je po mnenju mnogih zdravnikov brez konkurence. Najboljše rezultate ima v borbi z visokim pritiskom, astmo, revmo, sladkorno boleznijo, debelostjo, gubami... Novozelandska školjka, ki vsebuje liprinol po zadnjih raziskavah uničuje rakave celice. Za več informacij na: kam.maribor@altavista.net
Pozdrav Klemenčič Alojz, (KAM)

Pozdrav v Avstralijo

Lepo vas pozdravljam iz Slovenije in sicer iz Portoroža. Tu je 4. februar, ena ura ponoči in ravno se je končala oddaja o Slovenceh v Avstraliji. Takoj sem se odločil, da vam to sporočim in vas pohvalim, ker je bilo prav lepo pripravljeno in človek ima prav dober občutek, ko vidi kako se tam daleč trudite za ohranitev našega jezika in kulture. Vse pohvale še enkrat in lepo se imejte vsi tam v daljni deželi še naprej. **Danilo**

Pozdrav od magičnega aforista, ki se v prostem času ukvarja s pisanjem aforizmov! Dokumentarci Slavka Hrena so odprli tabuje avstralskih Slovencev ter seveda povedali vse o moči in nemoči slovenske diaspore v Avstraliji. V redu če so v slovenskih klubih igralni avtomati in pijača, tretja avstralska slovenska generacija bo vse bolj bežala k spirit of life... In mislim, da bo poiskala korenine izven Avstralije (vsaj večina) in zaupala matici Sloveniji!... Glas Slovenije, vaš projekt letalskih kart je navdušujoč kakor tudi zgodba o mladeniču, ki jo je dobil. Pošiljam vam nekaj mojih aforizmov. Lep pozdrav
Tomaž Svagelj, Stanjel na Krasu

Spoštovani rojaki, pravkar sem gledal program *Slovenci v Avstraliji*. V švedski bivam že 40 let. Konec februarja pa prihajam v Avstralijo (Sydney, Melbourne in Tasmanija) na turistično potovanje za mesec dni. Imate kakšno prireditev v tem času? Pa še to: mogoče še ne veste da je naš rojak v Švedski postal svetovni prvak v boksu (sred.kat.), ime mu je Armand Kranjc. Lep pozdrav
Filip Bončina

Na televiziji sem zasledil oddajo o Slovenceh v Avstraliji. Veseli me, da tako daleč od rodne domovine živijo tako zavedni Slovenci in njihovi potomci. Tudi moja žena ima sorodnike v Canberri (Ana Grujič). Želim vam veliko lepih slovenskih besed, pesmi in dobre volje pri delu, ki ga opravljate. Vaše spletne strani so odlične. Lep pozdrav
Uroš Oblak, Kranj

Pozdravljeni!

Ravnokar vas gledam na TV in sem pogledal na vaše web strani. Čestitam! Lep pozdrav Jani **Janez, Stefanec**, direktor prvih rumenih strani v SLO Rumeni internet Slovenia, Cankarjeva 27, **Murska Sobota**

Spoštovani!

Danes gledam na TV Ljubljana oddajo *Slovenci v Avstraliji*. To me je vzbudilo, da vas vse lepo pozdravljam, saj imam tudi jaz prijatelja iz mladih let med vami. Iz bivše YU je iz Maribora emigriral kot gimnazijec-mladenič 18 let. To je.... če obstoja pri vas kakšna informacija o njem, vas prosim da mi to sporočite po E-mailu. Hvala in lep pozdrav
Branko Franc Drozg, Maribor

Glas Slovenije

Pravkar sem gledal oddajo Slavka Hrena na slovenski TV. Ali vam lahko kako pomagam pri časopisu? Čestitke za vaš trud in prizadevnost! Še enkrat lep pozdrav
Edvard Fenko, Maribor

Po TV SLO sem si ogledal oddajo o Slovenceh v Avstraliji. Lep prikaz, posebej sem pa navdušen, da si lahko zdaj dopisujem po E-mailu. Sam imam v Avstraliji veliko sorodnikov in rad bi jih pozdravil. Ena izmed njih je moja sestrična Ida Migliachi, ki je redna obiskovalka Kluba Triglav, druga družina pa je družina Krmac Vinko in Giuliana, stanujejo v Sydneyu. Prav lep pozdrav jim pošilja iz Kopra družina Butul. Vam vsem prav lep pozdrav s spoštovanjem do tega kar v Avstraliji delate za slovenski jezik in seveda pri tkanju vezi med zdomstvom in matično domovino. Pripravljen sem vam pošiljati zanimivosti iz slovenskega Primorja preko E-maila. Pozdrav
Mitja Butul, Koper

FOR YOU - OUR FUTURE

Year 1 / No 1 - February-March 2000

**The musicians
ORLEK
from Slovenia at the
Fringe Festival
Sydney and
Adelaide
Concerts also in
Melbourne, Sydney,
New Zealand**

February, March 2000

The group Orlek has its domicile in Zagorje ob Savi, in the heart of the mining area in the centre of Slovenia. The name Orlek originates from the name of the hill at the very edge of Zagorje.

Since 1990 they have been playing in the same cast; they have released four cassettes and four compact discs.

Their successful beginnings filled them with the desire for creating and also informing listeners about social inconveniences from their area.

Their music is a mixture of rock'n'roll, some sort of polka punk, due to variety of instruments they were spontaneously ranged into ethnic folk music. This has been proved by successful performances on festivals.

The group has attracted attention of both experts/critics as well as broad public. In 1994 the group was awarded a local cultural prize dr. Slavko Grum. Their album *Melodije smoga in premoga* (*Tunes of smog and coal*) was nominated for Slovene Grammy award Golden Cock in a category - the best folk and ethnic album. In 1966 their album *Adijo knapi* (*Goodby minners*) was nominated in a category the best rock album of the year. The same album was awarded a Golden bird prize by the Liberal academy of Slovenia. The latest album *Salamurca* received two Golden cock (Slovene Grammy) for the best rock album and the best rock composition *To Kum*.

ORLEK
E-mail:
jure.tori@amis.net
Internet:
www.orlek.org

Foto: Florjan Auser

*Ansambel ORLEK
in Sydney at the
Fringe Festival*

Promoting Slovenia and Slovenians on the Slovenian TV 31 Sydney

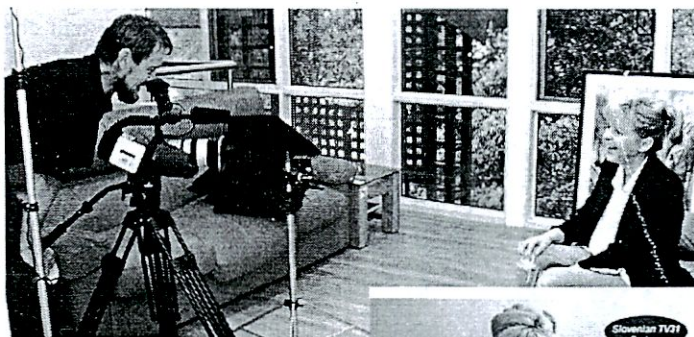

Photo: Henry Stariha, Florjan Auser

*Preparing the program for the Slovenian TV 31 - Sydney:
Producer/Camera - Florjan Auser, Slovenian text/Assistent - Stanka Gregorič,
English text/ Announcer - Miriam Stariha*

A TOAST

*By dr. France Prešeren
God's blessing on all nations,
who long and work for that bright day,
when o'er earth's habitations
no war, no strife shall hold its sway;
who long to see
that all men free
no more shall foes, but neighbours be.*

Olympic Games
Sydney 2000
September-October

**Exhibition
Contemporary
Slovenian
Graphic Design
University of
Technology**

*Sydney City, Campus Broadway
30 May - 26 May*

The Exhibition Contemporary Slovenian Graphic Design has already been presented in New York, London, Vienna, Ljubljana, Sarajevo and is now opening its door in Sydney. The exhibition encompasses the development of Slovenian graphic design over the last fifty years and as such not only offers an insight into excellent and innovative graphic design, but also insights into Slovenian culture and history over the last 50 years.

**Vlado Kreslin
and his musicians**
*Sydney, Adelaide, Perth,
Brisbane, Melbourne
September, October 2000*

Drago Gajo Jazz Quintet
*Manly Jazz Festival
October 2000*

**Shakespeare in theatres
of central Europe be-
tween the two wars
1918-1938
Multicultural Festival
Canberra**

*Canberra Museum and Gallery
176 London Circuit
4 March 2000, 11 am*

The Exhibition prepared by the Slovenian Theatre Museum is a result of cooperation between nine Central European countries: Austria, Hungary, Switzerland, Germany, Poland, the Czech Republic, Slovakia, Croatia and Slovenia. There are sixty panels measuring 700 x 1000 mm presenting documents about the most interesting productions of William Shakespeare works.

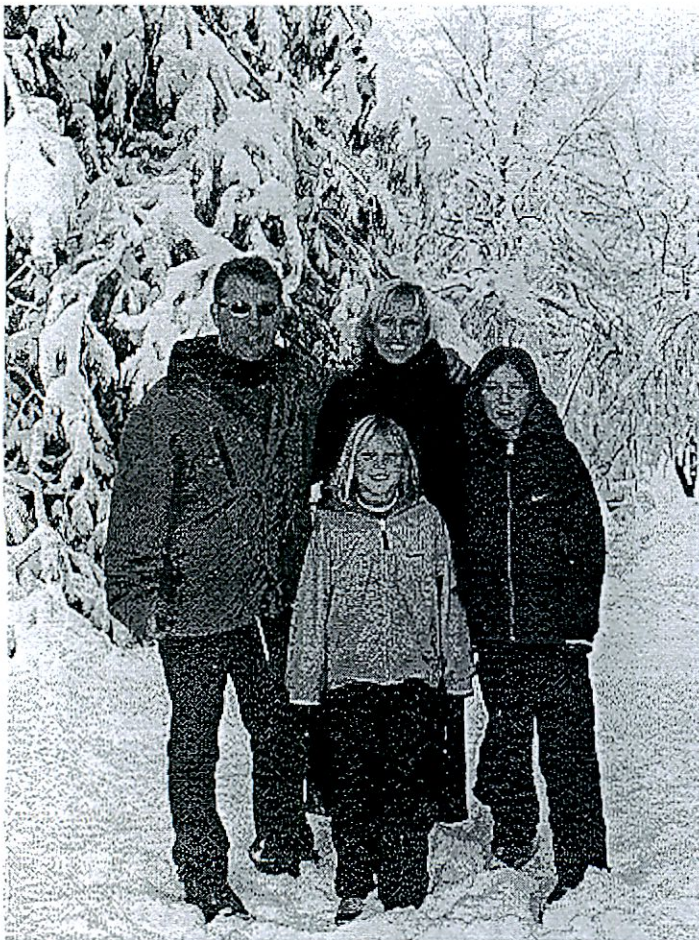
A New Chapter to My Fairytale

By Irene Stariha

I have always considered myself to be a very lucky person. I've lived a fairytale existence, with only enough downs to make my ups more precious. But 1999 brought with it so much happiness and adventure that I doubt I will experience anything quite like it again for as long as I live!

What was so special about 1999? The fact that my family (husband, 10 and 8yr old daughters) and I chose to take a 'life experience year' and get to know our roots. I know, every so often you read about people going to Slovenia and falling in love with it and their life changing forever, blah, blah, blah... I hope that my story is a little more objective than all of that soppy stuff, but maybe not.

I was born in Slovenia and left it to live in Australia when I was almost 3. I suppose then I felt Slovenian, but somewhere in my youth that changed and I became a very proud and patriotic Australian Slovenian (with the emphasis on Australian). I was fortunate to marry a second generation Slovenian and so kept quite a strong link happening with the Slovenian community here in Sydney. To cut a long story short, after a quick trip to Slovenia in 1997 (not my first) I suddenly saw it with fresh eyes and realised that it did have a very strong influence on the person that I was and that it held many people whom I needed to know better. So the decision was made for the family to rent out our home, put our jobs on hold and generally live for the moment (for a year!), and experience life as Slovenian citizens.

My family: husband and daughters

We took this opportunity to travel other parts of the world (USA, many European countries and Thailand) but Slovenia was our focal point and we spent approximately 9-10 months being its residents. The decision to experience Slovenia was our own, so we were very aware not to make it anyone else's problem. Rather than living with relatives or using other peoples transport, our first priorities were to set ourselves up with car and apartment. Not having unlimited financial resources, our original plan was to look for a humble abode. Unfortunately our tastes and previous habits meant that nothing we saw in terms of humble was satisfactory. So we reassured ourselves that we had to consider our comfort if we were to survive as a family for this length of time living in each others pockets. We ultimately found a furnished apartment which was certainly not in the humble range and proceeded to fill parts of it to make it our home. All our visitors (both Australian and Slovenian) were very impressed by our residence, however we were very well aware that our monthly rental costs were higher than most peoples total monthly salary in Slovenia. The car was much less extravagant (although larger than the average Slovenian vehicle) but it served us well for all of the travelling we did both within our new home and around Europe.

Slovenia's natural beauty was of course the first thing that hit us on our arrival. The love from our relatives was another and the interesting difference in our cultures all made instant impressions on us. Not everything however was so fuzzy and warm. Almost instant to our arrival was the realisation that we would be experiencing regular frustration in dealing with Slovenian bureaucracy. Trying to do anything official (no matter how basic) lead to a constant set of processes that seemed to be never ending. For example, registering the car was a massive, time consuming task, even though we had checked out the rules and procedures prior to purchasing. When arriving at Mackova (registry office) with all the correct paper work, we were told that temporary residents were unable to register cars in Slovenia (even though we have Slovenian citizenship) – this happened to be the gentleman's personal opinion only, but we had to run around Ljubljana a few times to find that out for sure. Finally, after successfully getting hold of the registration papers, we thought that we would test the system out again and so lost them three days Mackova!

Selling our car at the end of the year proved to be even more complicated: go to a bookstore, buy the 'Selling your car' form, fill it out with the new owners, take it to a notary and have them sign it, go back to Mackova with your plates and the new owner who will get provisional plates, give the forms to the new owner and then they can start with the migraine that we went through at the beginning. Now I know why people refer to Aussies as laid back. We get the money from the owner and get them to sign our old rego form. That's it!

Finally having the car registered drove us to our next discovery. Slovenians in general, are very racist people. We had green number plates on our car (temporary residents), and thus most people presumed that we were from southern former Yugoslav republics. We were often harassed by people and called "Bosanci" in a tone that meant the low-life of the planet. Coming from Australia where racism is frowned upon, I had many interesting debates. I'm not sure that my point was always understood but as my tongue doesn't behave well between my teeth I had to keep trying. Some of our relatives seemed to feel superior in culture to us because they never walked barefoot, and they certainly didn't allow a breeze to flow through their homes. We were often roused on for not having our

'copate' on and when in the car with some Slovenians we were not allowed to have the windows open – even on the hottest summer days. Leading to near asphyxiation on numerous occasions. Apart from these differences in lifestyle, culture and custom, we felt very quickly at home in this little land. We joined the Delavska library in Ljubljana for internet access and suddenly found ourselves within a new family. The staff treated us with immense kindness. They sent chocolates home to the girls and always inquired about our welfare. This caring attitude was reflected in many people we met along our travels. Our landlady became a surrogate grandmother for our children, our postman seemed to know all about our lives and the women at the local shop made allowances for our children when they tried to purchase basic necessities with their broken Slovenian.

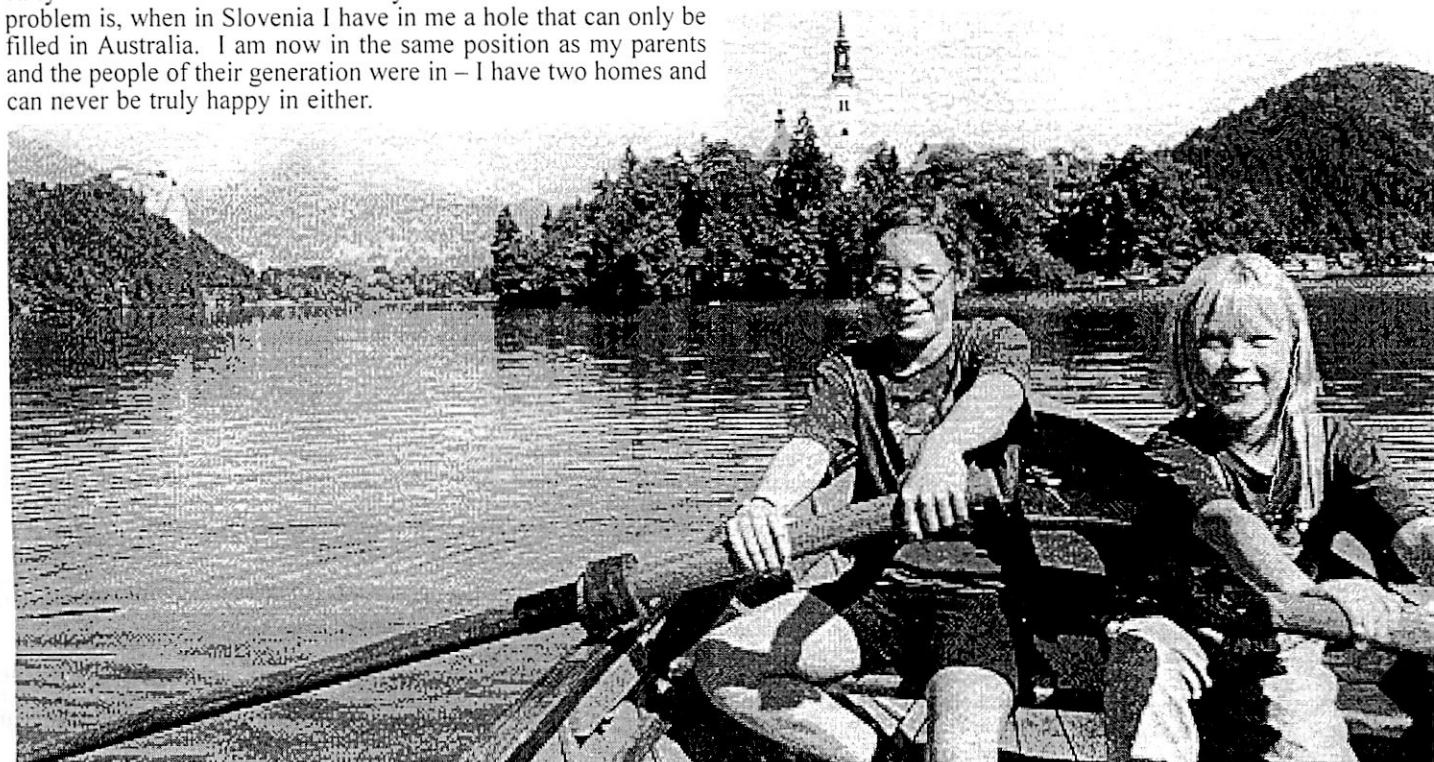
Our daughters attended a normal Slovenian school for a number of months and our whole family was welcomed into the school community as though we were permanent members. The school system however was immensely different to ours. School lasted from 8am to 12.30am and the noise level in and out of class was incredible. We were to find out that this was not unusual for a Slovenian school, but our children found it difficult to adapt. They did, however, enjoy being used as English tutors by most of their friends and thus their Slovenian remains abysmal.

Another highlight for our whole family was experiencing life in a country where the seasonal changes are extreme. Australia's seasons are usually a variation on "hot". In Slovenia we enjoyed similar activities in the summer months as we do here, but living through a real winter was fantastic. Of course we skied, skated and tobogganed but just looking out of the window and seeing the world around us change into a white fairytale land was an experience we will treasure for a very long time. Our oldest daughter often stood at the window and would comment in amazement "And we're actually living in this, not just having a skiing holiday!" The changes in colour of the forests and fields also left pictures in our minds that will not be soon erased as Spring and Autumn took over the land.

It became apparent that just as in my youth, a subtle change was occurring to my ethnicity and the balance being tipped to my Slovenian side, here in the country of my birth. In some ways my fairytale has come to an end. Never again will I be fully content in my chosen home (one that I love and know I will never leave) as I carry within me a hole that can only be filled in Slovenia. The problem is, when in Slovenia I have in me a hole that can only be filled in Australia. I am now in the same position as my parents and the people of their generation were in – I have two homes and can never be truly happy in either.

Rather than grieving the loss of my fairytale life, I have to teach myself to be grateful for the opportunity I had. I grew so much as a person that I can no longer be filled by one country alone. I am eternally grateful to the people who I have fallen in love with, who helped me experience more intense feelings than I have felt for a long time and who I must now work towards returning to. If you ever get the chance, go back home and fall in love – it's a wonderful chapter to add to your fairytale!

STA NEWS

Tomaz Gerdina has been awarded with a 'golden pen - excellence' award for the second consecutive time in the category of electronic and interactive communication for European and African countries. This is the most prestigious award given by International Association of Business Communicators (IABC). Gerdina received the award for the project CD-ROM Slovenia 99. Members of the jury especially pointed out a successfully designed access to a large amount of information included on the CD, namely 736 thematic chapters, more than 1500 photographs, numerous charts, maps, 15 minutes of video footage, and 40 minutes of music. Awards were presented at the ceremony in London on 21 February.

The Aviation Association of Slovenia (LZS) are convinced that Slovenia could bid for the staging of the third World Aviation Games, as the country has gained much experience with the bid to co-stage the 2006 winter Olympic Games, reported the Ministry of Small Business and Tourism. This is a big sporting event which will attract a large number of participants and will thus be a demanding international project, which would have a good promotional effect for Slovenia, and would benefit Slovenia economically.

The first World Aviation Games were held in Turkey in 1996, the second will be held in Spain in 2001. The LZS is of the opinion that Slovenia has enough aviation infrastructure to be able to prepare and host the third games, which will be in 2005.

The project would be led by the LZS and the Slovene Olympics Committee and would be supported by the government who passed a decision in January to support the bid.

The central question which must be answered before further activities for the establishment of a third Slovene university in the Primorsko region go on, is whether the existent schools and institutions in the region seriously consider membership in the Primorsko University (UP). That is why the leader of the UP planning board, Livij Jakomin, authorised the Koper higher education centre to obtain, from regional authorities, (municipalities of Piran, Izola and Koper) a consensus from individual schools and institutions on their preparedness for reformation into an university. The planning board of UP intends to continue activity for the establishment of an university on the basis of this consensus. The aim is to have the university established before Slovenia enters the EU.

The Primorsko region fulfills all legal criteria for the formation of an university, said Koper higher education centre member Danijel Bozic. Several higher education institutions have been established in the region over the past few years; in 1995 the foundation of the higher school of tourism, later the foundation of the higher school for management, the Nova Gorica polytechnic and finally in 1997 the establishment of the higher school of entrepreneurship. The legislation cites that there must be two faculties, something that the Primorsko region fulfills, as a precondition for the establishment of an university. By the end of the year two more faculties will be established, one of them will be the Faculty of Humanities which will begin its programme of education in 2000/2001.

A total of 114 sculptures by 54 Slovene artists will be exhibited as part of a series of exhibitions named 'The Nude in Slovenia' which were launched last year with an exhibition of paintings dealing with the same theme. The two exhibitions have been curated by Dr. Lev Menase, an art critic. While contemporary sculptors will be exhibited at Jakopic Gallery, older works of art will be on display at the culture centre, Cankarjev doma. Both exhibitions close on 2 April, but a follow-up is expected next year to feature nudes in photos.

The exhibition, which is partly sponsored by the ministry of culture, traces the development of sculpture in Slovenia since the first nude appeared in Slovene art at the end of the 19th century up to the present day.

Full-time professor at the Ljubljana Faculty of Chemistry and the founder of the Jozef Stefan Institute's Ceramics Section, Dr. Drago Kolar, died at the age of 67 in Ljubljana. Kolar was one of the world's leading experts for ceramic materials. He was particularly active in the field of ceramic micro-structure analysis. The Jozef Stefan Research Institute reported that Kolar presented his results in articles written for respected scientific magazines as well as in numerous published reports. His contribution to the development of research in Slovenia was enormous as he worked in numerous positions at the Slovene research society and later at the Ministry of Science and Technology. He was a guest professor at the University of Notre Dame, he also prepared a series of lectures at the Lomonosova University in Moscow, and was head of the UNESCO course 'Planning of Micro-structure' in Trieste. He was selected to take part in a United Nations UNIDO project of the Ceramic Technological Institute in Bangalore in India. Kolar was rewarded with numerous distinctions both at home and abroad for his achievements. This included the honorary diploma of the International Team for Sintering which he received in Warsaw. In 1989 he was the only Slovene to gain the

title fellow of the American Ceramics Society. As an internationally recognised expert, Kolar was also accepted as a member of the Academia of Ceramics and the Academia Europaea, as well as being a honorary member of the IUPAC Commission for Chemistry.

The average net salary per employed totalled SIT 122,050 (616 euros) in December, up 6.2 percent from November and 13 percent from December 1998.

The Slovene education minister, Pavel Zgaga, received the French ambassador to Slovenia, Olivier de la Baume and the director of the Ljubljana-based French Institute Charles Nodier, Cristine Schell to discuss the role of co-operation between the countries in education and sports within EU programmes after Slovenia was granted the status of an observer in the Francophonie last year. Zgaga and de la Baume stressed the significance of teaching French in Slovene schools and discussed the steps towards enhancement of knowledge of the French language and culture in Slovenia.

President Milan Kucan attended the inauguration of Stipe Mesic as new Croatia's president.

Austria will not hinder Slovenia's integration in the European Union, said Austrian Chancellor Wolfgang Schuessel in an interview for a Slovene commercial television.

Slovenia's Ambassador in Vienna Ivo Vajgl said in an interview for an Austrian local radio the German-speaking group in Slovenia could not be granted the status of a national minority as demanded by Joerg Haider. The German-speaking population is namely not concentrated in one area. Vajgl also emphasized Ljubljana was ready to fully support the German-speaking group in Slovenia.

Slovene Foreign Minister Dimitrij Rupel met with former senator and presidential candidate Bob Dole in Washington. The talks were also attended by former Republican senator Dan Coats. Rupel thanked Dole for all the support that he offered Slovenia during its attempts for NATO membership, and for the improvement in bilateral relations between the countries. He also asked for the continued support for Slovenia. Dole and Coats are employed in the lobbying agency Verner, Liipfert, Bernhard, McPherson & Hand, which has actively supported Slovene interests. Dole explained that Coats was one of the first advocates of Slovenia's NATO membership bid, he supported it in addition to the Czech Republic, Poland and Hungary, because this would have logistically rounded-up the south wing of the NATO alliance with a country that is prepared for entry into NATO.

Coats has already visited Slovenia, when he stayed at the lake-side resort of Bled. The fact that Coats is a good friend and former schoolmate of the House of Representatives Speaker, Dennis Hastert, cannot be overlooked as a reason for the influence they exert.

Rupel also briefed the American officials of Slovenia's activities with its neighbour countries, Croatia and Austria. He also mentioned that Slovenia actively supports the democratisation of Montenegro and Yugoslavia.

Foreign Minister Dimitrij Rupel also met with his American counterpart Madeleine Albright in Washington. Bilateral relations, economic cooperation as well as the situation in Croatia and Austria were discussed. Rupel stressed Slovene-American relations were very good.

Slovenia's Ambassador in Copenhagen Andrej Logar presented credentials to Icelandic President Olafur Ragnar Grimsson. Icelandic Foreign Minister Halldor Asgrimsson told Ambassador Logar Iceland considered Slovenia to be, besides the three Baltic countries, the best prepared for NATO and should certainly be invited when the next round of NATO enlargement takes place.

President Milan Kucan said he intended to conclude his second term of office as the president of all Slovenes and does not want to be linked to any political party. Kucan thus responded to an open letter of the Democratic Party of the Pensioners of Slovenia, inviting him to found a political party.

At the meeting of the Society for Slovene-Taiwanese Friendship in Ljubljana, the leader of the largest Slovene opposition party - Social democrats (SDS) Janez Janša received an award from the Taiwanese representative in the Hungarian capital of Budapest Rock Jo-shui Leng. Leng explained that the Taiwanese Foreign Ministry decided to award Janša not only for his promotion of friendship between the countries, but also for his contribution to freedom and democracy. The Taiwanese representative stressed Janša was actively involved in Slovenia's bid to gain independence and introduce democracy.

The representation of the Slovene minority in Carinthia, Austria, sent a letter to Austrian Chancellor Wolfgang Schuessel, demanding the 1976 act on ethnic minorities be amended. The Slovene minority representatives demand financial support for the minority, bilingual nurseries and schools.

A Slovene-Bosnian short film, *Hop, Skip & Jump*, directed by Srdjan Vuletic, was awarded at the Berlin film festival.

Zapisali so še v...

NOVE KNJIGE NOVE KNJIGE NOVE KNJIGE

Izšlo samo dvesto izvodov knjige - dokumenti OZNE pod naslovom "Odelek za zaščito naroda za Slovenijo"

LJUBLJANA / IZ KNJIGE/ - Ljuba Dornik Šubelj je izdala knjigo pod naslovom "Odelek za zaščito naroda za Slovenijo", toda le v dvesto izvodih, ki so že davno pošli.

Nekaj citatov in dokumentov iz knjige

- Str. 169: ...Ker so bile v okrožju močne sovražne postojanke v Radovljici, Lescah, na Bledu in na Jesenicah so se zelo bali vrnjenecv... Usmrtili so 7 oseb...

- Str. 206: Pooblaščenstvo OZNA za okrožje Ljutomera je delovalo od 20.2.1945 do osvoboditve. V.d. pooblaščenstva je bil Dušan Cimperman, njegov namestnik Lojze Firš in pomočnik Lojze Gašper. Zelo težko so prišli do kadrov; saj niti za kurirje in spremljevalce niso mogli dobiti nikogar; ki ne bi bil nemški deserter ali skrivač. Usmrtili so Blaža Skoka, roj. 1876 iz Sodincev; ker je 26.12.1944 izdal skupino partizanov; in 22.2.1945 12-letnega Edija Križanca, sina gestapovca iz Puja. Tega so odpeljali za talca pri reševanju Jelice Praprotnik-Danice, ki so jo zaprli Nemci. Ker je Edijev oče načrt reševanja izdal, so sina obdržali in usmrtili, zato pa je bilo v pujskih zaporih ustreljenih 20 ljudi.

- Str. 219: ... Vsak partijec je moral biti obveščevalac svoje organizacije, zato je moral biti povezan s čim širšim krogom ljudi z vseh družbenih slojev. Neredko so partijci padli pri izpolnjevanju nalog zaradi neobveščенosti ali pomanjkljivih podatkov za izvajanje določenih nalog.

... Ko je OZNA za Jugoslavijo poslala OZNA za Slovenijo izbrano zaupno gradivo o angleški in ameriški obveščevalni službi in njenem odnosu do Jugoslavije, o dejavnosti četniških elementov in podobno, so se z njimi lahko seznanili samo vodje vseh odsekov, njihovi namestniki in pomočniki, ter obvezno vsi člani CK KPS in sekretarji oblastnih in pokrajinskih vodstev...

- Str. 221: Oktobra 1944 je Kidrič na seji CK KPS posebej povdaryl, da morajo iz okrajnih in okrožnih komitejev KPS pošiljati kadre za OZNA in sicer intelektualce in razgledane delavce. Marca 1945 so zahtevali, naj Maček več dela v CK KPS, on pa je bil mnenja, da premlo poznajo delo v OZNA, ki je zelo zahtevno...

Dokument OZNE - tako je delovala v okrožju Maribor

(Iz knjige "Odelek za zaščito naroda za Slovenijo")

Pooblaščenec O Z N A
za okrožje Maribor
 dne 7.4.45.
tek.št.196/B

204-74/87
A404737
146

Tov. Karol in Štefan !!!

Vi ste postavljeni v obmejnem pasu Vzhodno Štajerske kot edina izvršna oblast. To se pravi: Retiranje vseh nezanesljivih ljudi, kulturno-bundovce, ortsgrupenfirerje, bloklirerje kateri so bili priganjači, orožnike in sploh vse takšna ljudi kateri so bili do danes za nemca a sa nani niso imeli nobena zveze. Najti si morate ugledno posloppje v katero boste vse te ljudi zaprli. Pri aretiranju nesme priditi do kakšnega pretepa ali slično. Za to nam boš Ti to. Karol lično odgovoran. Za pomoč pri vašem delu lahko vzamete tisto četo katero je formiral tov. Tomislav.

V zapor kož bodo aretiranci nima nobeden pravice vstopa, tudi se aretirancina nesme nositi hrano in pijačo od strani njihovih domačih. Pravo aretiranja imate tudi vsakega partizana, ki bi se sam iskal zadoščenje pri raznih tipih oz. iz starega osebnega sovraštva.

Na tistim mestima kjer boste izvrševali aretacije (ortsgrupenfirerji, celenfirerji, šupani i.t.d.) lahko si vzamete samo toliko obleke in perila da boste dostojno oblačeni. Zalag si nesme nihče ustvarjati. Po izvršeni aretaciji stanovanje saplombirati. O odnetim stvarima vodite tačni popis.

Aretacije lahko vršite:

Zetale, Ródin vrh, Maraple, Stoperce, in sploh vse biv vasi uz mejo. Nesmete dopustiti da vam se umešajo v vaše delo pol.delavci oz. oni van samo lahko dajo seznam ljudi katere trebate aretirati a ne da oni oč iščejo da nekoga izpuštite. Izpuštiti nesmete nobenega dokler ne pride do vas negdo od organov OZNE. Stmeti morate za tem da čimprej pridete v stik sa tov. Tinotom.

Naglašavamo vam da nesme nihče drugi vršiti aretacije zgoraj navedenih, kot izključno samo vi (na primer: TV stanice, narodna zaščita, i.t.d. V slučaju da bi seogle ruske edinice umakniti nazaj, ter da imate že nogoče kakšne retiranca, ih lahko likvidirate, ali to mora biti konspirativno.

Tov. Karol !

Ti si osebno odgovoren da se bodo aretacije v, redu vršile in da boste zgornja navodila natančno izvršili.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Okrožni pooblaščenec:

Prilagamo Ti izkaznice katere izpolnite z pravimi imeni. Tretja izkaznica je za tov. Pepi -ta.

Ko je partija pošiljala kadre iz svojih vrst na delo v varnostno-obveščevalnih službah, organizirala njihovo idejno-politično vzgojo in jih s tem usposabljala, je hkrati opravljala tudi idejno-politično in drugo kontrolo nad delovanjem služb.

- Str. 226: Dejstvo je, da je OZNA nastala v času druge svetovne vojne na strani narodnoosvobodilnega gibanja po sovjetskih vzorih.

V Celju predstavitev knjige o taborišču Dachau

CELJE (STA) - V Muzeju novejše zgodovine v Celju je bila predstavljena knjiga Hardvika Pirnovarja *Dachau*. Avtor v knjigi pripoveduje o grozotah, ki so se dogajale v tem koncentracijskem taborišču. Poleg avtorja so o knjigi spregovorili še Vlasto Kopač, avtor pretresljivega niza risb iz taborišča in obsojenec na Dachauskih procesih, ter Risto Gajšek, predsednik skupnosti internirancev Dachaua Slovenije. Izdajo knjige so med drugim podprli ministrstvo za kulturo, Zveza združenje borcev in udeležencev NOB Slovenije ter Zavarovalnica Triglav. Letos, ko mineva 55. let od zaprtja Dachau, Hardvik Pirnovar v svoji knjigi obuja spomin na mrtve tovariše in hkrati prinaša edino razumno sporočilo, da moramo končno premostiti prepade, ki so jih med vojno nepotrebno umetno izkopali najrazličnejši preroki.

Prej obstoječa teritorialna obveščevalna organiziranost se je preoblikovala v OZNA in vojaško obveščevalno službo. Nad obema je bedela partija, določala je kadre, dajala drugo pomoč in nadzorovala njuno delo.

Str. 228: ... Drugi odsek je poleg zbiranja obveščevalnih informacij o nasprotnikih začel zbirati tudi podatke o soborcih na partizanski strani - tako imenovana "CC linija"...

NKVD je v skladu s politiko vlade Sovjetske zveze strokovno pomagala pri ustanavljanju OZNA in njenih organov ter omogočila šolanje dveh skupin - okoli 60 oficirjev OZNA. Pri ustvarjanju organizacije odelka za zaščito naroda so uporabljali izkušnje polkovnika Nikola Timofejeva, znanega tudi kot Timarev, ki je bil član sovjetske vojaške misije in oficir NKVD...

Glasbena scena

Naj viže stoletja

CELJE /PRIMORSKE NOVICE/ - Dogodek, kot ga še ni bilo in ga nikoli več ne bo, je Vinko Šimek, avtor zamisli o izbiranju *Naj viže stoletja*, označil finalni večer akcije, ki je bila pred kratkim v prepolni dvorani Golovec v Celju. Zakaj ni se še zgodilo, da bi na istem odru istočasno stale legende narodno-zabavne glasbe Šlaki, Avseniki, beneški fantje, Štirje kovači, Stanka Kovačič, Slovenski muzikantje, ansambel Toneta Kmetca, Fantje z vseh vetrov, Vitezi valčkov in polk pa malo mlajši Štajerskih sedem, Slapovi, Fantje treh dolin, Gašperji, Primorski fantje, Poljanški CIK, Vesele Štajerke, Nagelj, Kraški kvintet, Miheličič, Klavžarji, Miha Dovžan, Alfi Nipič s svojimi muzikanti, Oto Pestner, Viki Ašič in da bi v enem večeru slišali toliko lepih slovenskih narodnozabavnih viž. Pesmi, ki so tako rekoč že ponarodele.

Akcija, ki je tekla tudi prek Združenja lokalnih televizij - vsak teden je bila na sporedu televizijska oddaja *Naj viža stoletja*, ki so jo lahko videli gledalci po vsej Sloveniji - je bila zelo odmevna. Kuponi z glasovanji so prihajali z vseh krajev Slovenije.

Slavko Avsenik

Naj viža stoletja (in tudi viža večera) je postala Avsenikova *Na Golici*. Srebrno kristalno skrinjo, vse so izdelali v Steklarni v Rogaški Slatini, je dobila pesem *V dolini tihi*, narodna pesem, ki sta jo Lojze Slak in Niko Zlobko naredila takšno, kot je danes. Bronasto skrinjo so si razdelile tri skorajda ponarodele pesmi: *Kam le čas beži* Starih kovačev, *Prinesi mi rože*, ki jo prepeva Stanka Kovačič in *Rudčič cvet* Beneških fantov, ki so najstarejši narodnozabavni ansambel v Sloveniji.

Šport

Marca Svetovni pokal v streljanju

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - SOCOG (Sydney Organising Committee for the Olympic Games) obvešča, da bo od 24. do 31. marca Svetovni pokal v streljanju. Upajmo, da se ga bo udeležil tudi slovenski tekmovalc Rajmond Debevec, ki ima že nekaj svetovnih rekordov. Tekmovanje bo v Cecil Parku.

Mitja Petkovšek na bradlji tretji

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Slovenski telovadelec Mitja Petkovšek je zaključil svoj predolimpijski trening uspešno. Na bradlji je prejel oceno 9,637 in tako zasedel tretje mesto na predolimpijskem turnirju.

Slovenca, kajakaš in kanuist uspešna na Odrprtem avstralskem državnem prvenstvu

SYDNEY-PENRITH /GLAS SLOVENIJE/ - Prvenstva se je 26. in 27. februarja udeležilo veliko kajakašev in kanuistov iz drugih držav, med njimi tudi kajakaš Aleš Kuder in kanuist Simon Hočevar. Oba sta prvi dan zasedla odlično tretje mesto, v nedeljo pa sta bila manj uspešna. Simon je prav v nedeljo slavil svoj 26. rojstni dan. Oba bosta v Avstraliji na treningu tri mesece zaradi prilagoditve okolju, hrani in prog.

7. marca prispejo ponovno še Fedja Marušič, Miha Brezigar, Miha Štriel in trener Marjan Štrukelj. V Penrithu se bodo 29. in 30. aprila ter 1. maja na selektivnih tekmovanjih tudi Slovenci potegovali za mesto na OI Sydney 2000. V Avstralijo pridejo tisti, ki se še niso kandidirali za OI in tisti, ki so si že prisvojili vozovnico za igre. Tekmovanja bodo izredno zanimiva, zato vabimo slovenske rojake da pridejo v Penrith in bodrijo naše fante.

Nino Cokan bo tekmoval na avstralskem Ironman Triathlonu

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Nino Cokan iz Celja, 26-letni študent ekonomije, nam je sporočil, da bo 9. aprila tekmoval na Ironman Triathlonu v Forsterju, NSW. V Avstralijo prihaja že prej na trening. Na tekmovanju bo zastopal Slovenijo in bi se rad kvalificiral za svetovno prvenstvo na Havajih.

Uspesh slovenskih rokometnašev

LJUBLJANA /OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE - OKS/ - OKS je začel z obsežnimi pogovori z Rokometno zvezo Slovenije (RŽS) zaradi organizacijskih in logističnih zahtev nastopa na letošnjih olimpijskih igrah (OI) v avstralskem Sydneyju. Rokometna reprezentanca je 29. januarja na 4. evropskem prvenstvu (EP) na Hrvaškem v tekmi za 5. mesto premagala olimpijsko zmagovalko in gostiteljico prvenstva s 25:24 (12:12) in se kot prva slovenska ekipa v moštvenih športih uvrstila na OI. Nastopi na OI so veliko zahtevnejši od tekmovanj na SP ali EP tudi po organizacijski plati, saj je zaradi omejenega števila vseh nastopajočih na OI, denimo, zmanjšano tudi število rokometnih reprezentantov. Na EP jih je bilo 16, na OI pa jih bo 15. Žreb skupin za OI, ki je bil 5. marca v Lausanni, je za Slovence ugoden. Igrali bodo v skupini B s Švedsko, Španijo, Francijo, Avstralijo in Tunizijo. Med pripravami na OI pa naj bi naši v Avstraliji odigrali tudi prijateljski tekmi z Egiptom.

Olimpijski novinarski klub

LJUBLJANA /OKS, GLAS SLOVENIJE/ - "Center za promocijo turizma Slovenije (CPTS) bo skupaj s partnerji med olimpijskimi igrami (OI) v Sydneyju med 10. septembrom in 1. oktobrom letos pripravil celostno predstavitev Slovenije. Promocijska akcija ima delovni naziv *Slovenska hiša* in zajema predstavitev gospodarstva, turizma, kulture, kulinarike in športa. Pri teh dejavnostih sodelujejo predstavniki najrazličnejših državnih institucij in gospodarstva, ki imajo redne in razvejane mednarodne odnose na najrazličnejših področjih," je 10. februarja v okviru 5. olimpijskega novinarskega kluba pojasnil direktor CPTS Franci Križan. Projekt bo potekal na treh večjih lokacijah: *Slovenska hiša* bo na 181 kvadratnih metrih v 13. nadstropju na ulici York Street 99, *Slovensko gostilno* bodo lahko obiskovalci OI obiskali v baru *Serigo*, Slovenija pa se bo predstavljala tudi v vhodni avli Sydney Mutual House na križišču York Street in Market Street.

Dva izmed osrednjih dogodkov bosta gospodarska in turistična delavnica, na katerih se bodo lahko slovenska podjetja predstavila avstralskim partnerjem. Slovenijo bodo skušali predstaviti kot bogato turistično deželo in z njeno kulinariko. V slovenski gostilni bodo pripravljali nacionalne jedi, jedi za različne priložnosti in jedi za vse bankete v Slovenski hiši. CPTS bo Slovensko hišo - *predračun za celotno izvedbo promocijske akcije je 100 milijonov tolarjev* - pripravil v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije (OKS), uradom vlade za informiranje, ministrstvom za ekonomske odnose in razvoj, ministrstvom za malo gospodarstvo in turizem, ministrstvom za kulturo, ministrstvom za šolstvo in šport, ministrstvom za zunanje zadeve in Gospodarsko zbornico Slovenije. Ta projekt je eden prvih, ki je združil več partnerjev na ravni države za učinkovito promocijo Slovenije in njenega gospodarstva. V Sydneyju pa je opravil in še opravlja pionirsko (idejno, organizacijsko in povezovalno) delo Alfred Brežnik, generalni častni konzul RS, ki je obenem tudi ataše slovenske olimpijske reprezentance Sydney 2000.

Samaranch hoče več zvezdnikov

/STA/ - Predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) Juan Antonio Samaranch želi, da bi na nogometnem delu olimpijskih iger v Sydneyju sodelovalo več zvezdnikov. Svetovna nogometna zveza (FIFA) je namreč postavila starostno mejo do 23 let za nastopajoče nogometaše, vsaka izbrana vrsta pa lahko ima še tri starejše igralce. Zaradi tega na olimpijskem nogometnem turnirju ne nastopajo vsi najboljši nogometaši. Za takšno potezo se je FIFA odločila zato, da bi bilo svetovno prvenstvo še vedno največji nogometni dogodek. Samaranch je predstavnika FIFA 1. marca letos povabil v Lausanne na sestanek, kjer bodo skušali uskladiti mnenja.

Uspešna Špela Pretnar

/DELOFAX/ - Izredni uspehi slovenskih smučarjev: Špela Pretnar, 26-letna Blejčanka, slalomska šampionka leta 2000, se bo v zgodovino slovenskega smučanja vpisala kot prva, ki ji je uspelo dobiti tri tekme svetovnega pokala zapored. V senci nove vrhunske slalomske predstave Pretnarjeve, je minilo zelo uspešno smučanje Nataše Bokal in Urške Hrovat. Obe sta dosegli drugi najboljši uvrstitvi sezone. Bokalova 5. mesto, Hrovatova pa 8. Blizu deseterici je bila tudi Alenka Dovžan. Tudi slalomist Matjaž Vrhovnik, 27-letni Ljubljčan dosega izredne rezultate, prav tako pa tudi drugi slovenski smučarji. Vse svetovne agencije poročajo, da so slovenski alpski smučarji svetovna velesila v slalomu.

Špela Pretnar

IN MEMORIAM

Janko Majnik (1918-1999)

Janko Majnik do leta 1995 ni bil poznan v slovenski skupnosti v Avstraliji. Edini stik s slovenstvom so mu bile dolga leta *Misli*, verski in kulturni mesečnik. Preko njih je prišel tudi do naslova *našega Glasa Slovenije* in od tu naprej, preko naše predstavitve v rubriki "S ponosom reči smem: Slovenec sem!", je našel pot do drugih rojakov - in oni do njega!

Janko je prejel leta 1991 *Anzac of the Year Award*, februarja, leta 1995 pa za svoje požrtvovalno delo pri skavtskih nagrado z medaljo *Silver Acorn*. V svojem prvem pismu za *Glas Slovenije* je med drugim napisal: *Zelo draga gospa Gregorič!*

*Ko sem potom skavtskega društva Avstralije izvedel, da sem edini Slovenec (pa tudi med Hrvati in Srbi ga ni), ki je dobil visoko odlikovanje, sem si mislil, morda bo to vzpodbuda drugim avstralskim Slovincem, da pomagajo tej organizaciji. Zato Vam prilagam kopijo tega odlikovanja Anzac of the year. Ker sem pred nekaj tedni bil rešen smrti, ko sem bil operiran na raku na želodcu, vranici in žolčniku, je moja žena rekla: 'Veš, Janko, je res čas, da zvedo o tvojem delu tudi Slovenci po vsej Avstraliji in po svetu in ne samo v NSW. Pošlji vse to Stanki, ona bo že vedela kaj s tem storiti.' Verjetno ima prav. Star sem že 77 let, ura teče in nič ne reče! Slovenščina mi gre težko od rok, saj verjetno tukaj v Coomi ne živi noben Slovenec, uporabljam jo pa le, ker pišem domov, tam imam še sestre... Nekoč sem v Žireh, od koder sem doma, spisal nekaj povesti (pošiljam vam kopije). Pisal sem tudi dnevnik, še pred vojno. Kasneje pa sem napisal *The Diary of the Submariner* (Dnevnik podmorničarja), natisnjen bo tukaj v Avstraliji...*

Janko Majnik kot mladi podmorničar

Po prvem srečanju z njim v Coomi, maja 1996 sem zapisala: *Janko Majnik, Slovenec, ki se je tam v davnih letih po drugi vojni asimiliral v avstralsko družbo in se dal goram Snowy Mountainsa, skavtom in seveda predvsem svoji družini, soprogi pameli in dvema otrokoma, pa vendar zadržal slovensko pripadnost, jezik, hrepenenje po stari domovini, ki je ni nikoli obiskal, tople misli in spomine na mladost v Žireh in ne nazadnje potrebo - stično točko s svojo današnjo staro domovino Slovenijo. Danes je za Janka ena izmed takih povezovalnih točk slovenski časopis - naš Glas Slovenije. 'Potreben mi je! In žalosten in nestrpen sem, če ga ni!' mi je dejal, ko sem ga obiskala. Spoznati Janka Majnika je velika stvar, je bogastvo in hrana za dušo.*

JANKO MAJNIK se je rodil v Žireh na Gorenjskem in že z enajstimi leti se je znašel v Šentviških Škofovih zavodih. Njegova mati je želela, da bi postal duhovnik, toda na njeno razočarjanje je postal podmorničar v kraljevi mornarici. Vojna vihra ga je potegnila na ladjo Queen Elizabeth in na podmornico H.M.S. Rorqual, s katero so vozili hrano na blokirano Malto. Po premostitvi v Anglijo se je izsolal za višjega radio tehnika za šifriranje in postal strokovnjak v umetnosti dešifriranja tujih šifer.

Po vojni je dobil službo kot radio oficir na nagleški jahti Latharna. Znašel se je v Avstraliji in tu osta. Najvažnejše obdobje Jankovega življenja se je odvijalo v Cabramurri, pri Snowy Mountains Hydroelectric Authority, kjer je bil "technical officer". Razen tega je bil tam tudi upravnik pošte in Commonwealth banke, načelnik skavtskih "volčičev", ki jih je treniral na smučkah in so tako postali prvi "volčiči na smučkah" na svetu. O tem je sydneyski S.H.Q. Film Group že leta 1961 posnel film pod naslovom *Cubs on skis*. Janko je bil sicer dolga leta skavtski voditelj. Leta 1964 je bil premeščen v Island Bend, 1968 pa v Coomo, kjer je delal tudi v Registry office do upokojitve leta 1983.

Janka je poznal v območju Monara skoraj vsakdo. Klicali so ga po skavtsko *Grey Brother*. Janku Majniku je bil dodeljen naziv častnega skavtskega voditelja Hon. Monaro District Cub Scout Leader. Imel je veliko predavanj, tudi o Sloveniji.

Pogreba se je v torek, 15. februarja 2000 udeležila velika množica ljudi. Med njimi sta bila tudi predstavnika novo ustanovljene Zveze veteranov Snowyja Franc Erpič in Andrej Madon iz Canberre.

SBI TRANSPORT

Worldwide Moving and Shipping Service

Airfreight and Seafreight of
household goods, personal effects
and general cargo to Slovenia or
anywhere in the world

- Competitive and Reliable Transport to Slovenija "Door to Door"
- Transport of Containers from residence Australia to residence Slovenija
- Crates, boxes, and similar goods shipped to Slovenija via Koper
- Air freight to Ljubljana or any other location in the world
- Customs clearance and delivery services in Australia, storage
- Insurance

SBI TRANSPORT

For further information please call

SILVANA

Phone: (02) 9740 9346

Mobile: 0411 152710

Fax: (02) 9759 3344

Free number for callers outside Sydney area

1800 065 103

E-mail: sbitran@bigpond.com.au

Znani in
neznani obrazi

Pater Valerijan Jenko O.F.M. O.A.M. se je rodil 6. januarja 1926 v Ljubljani. V družini sedmih otrok je bil tretji po vrsti. Oče Jernej je bil kot mlad fant nekaj let v Ameriki, delal je v rudniku, kasneje pa je bil prevoznik in postrešček. Mama je bila gospodinja. P. Valerijan je obiskoval osnovno šolo v Šiški, v četrtem letniku pa je dobil hudo pljučnico in škrlatinko, tako da je moral šolsko leto ponavljati. Več let je stregel pri maši v Šiški, v cerkvi svetega Frančiška, tam je tudi dobil poklic za frančiškana. Meščansko šolo je obiskoval za Bežigradom, gimnazijo pa deloma v Ljubljani, deloma pa v begunskih taboriščih Lienz/Tirol in v Spittalu na Dravi.

Leta 1943 je vstopil v frančiškanski red in začel z letom preizkušnje v Novem mestu. Noviciat je moral prekiniti zaradi nemškega bombardiranja Novega mesta, zato se je umaknil v Pleterje in tam nadaljeval noviciat, kasneje pa je nadaljeval gimnazijo v Ljubljani. Kmalu v začetku leta 1945 sta bila s patrom Danilom Sedlarjem, ki sedaj živi v pokoju v Torontski župniji, mobilizirana k domobrancem. P. Valerijan je bil po dveh tednih po zdravniškem pregledu poslan nazaj v samostan na okrevanje zaradi razširjenega srca. Tako je tam tudi dočakal konec vojne.

Ker je bilo malo izgledov, da bi se pod komunisti mogli nemoteno šolati in pripravljati na redovniški in duhovniški poklic, so se skoraj vsi frančiškanski študentje odločili, da se umaknejo v Avstrijo skupaj s tisoči domobrance in civilnimi begunci. V Celovcu so p. Valerijana in druge sprejeli patri kapucini.

Ko se je zgodila tragedija in so Angleži zvijačno vrnili domobrnce Titovi vojski, ti pajih pobili, je bil med njimi tudi patrova brat France. Za njim je izginila vsaka sled in je našel smrt v enem od množičnih grobišč nekje v Sloveniji.

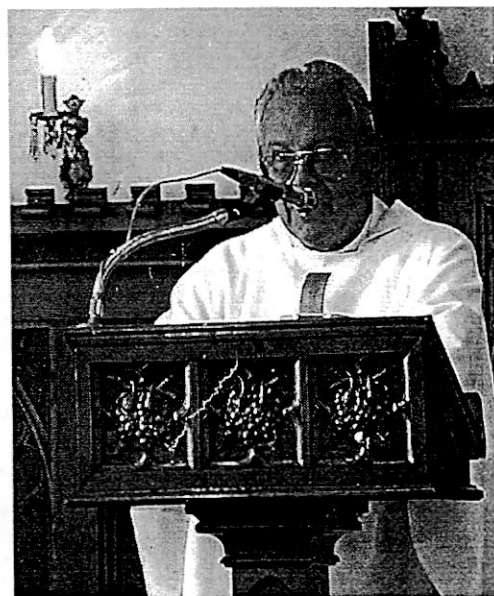
Po nekaj tednih bivanja pri kapucinih v Celovcu se je pater Valerijan premestil z ostalimi študenti v Lienz, potem pa v Spittal. Zaradi vlažnega stanovanja v barakah in nezadostne hrane je zbolel za tuberkulozo. Tako je moral ponovno prekiniti študij. Čez nekaj časa je bivši provincial p. Gracijan Heric, ki je bil v Italiji kot begunec, poklical vse študente iz Avstrije v Bozen v Južnih Tirolah. Tam je p. Valerijan predčasno začel z bogoslužnim študijem. V začetku mu je nemščina delala preglavice, vendar je uspešno končal prvi letnik. Na praznik vseh svetnikov njegovega reda, **29. novembra 1949, je napravil slovesne obljube.** Decembra istega leta se je vkrcal na ladjo in odplul proti Ameriki, kjer je na ameriških Brezjah v Lemontu, blizu Chicage, nadaljeval bogoslužne študije. Tako je po končanem četrtem letniku prejel mašniško posvečenje, ki mu ga je podelil v cerkvi sv. Andreja v Chicagu pomožni škof Bernard Sheil. To je bilo 18. maja 1952.

Vse potrebno za novo mašo je p. Valerijanu organiziral p. Bazilij. Priljubljen je bil gospo Marijo Kolanda, da je zastopala mamo p. Valerijana. Martinčičeva hčerka iz Chicage

pa mu je podala novomašni križ namesto patrove najmlajše sestre Metke. Domači so imeli v Ljubljani istočasno mašo na Rožniku in so bili tako vsaj v duhu združeni.

Kmalu za tem je bil p. Valerijan poslan za duhovnega pomočnika k svetemu Juriju v Južni Chicagi. Tam je imel verouk v tamkajšnji farni šoli, obiskoval je bolnike po domovih in bolnišnicah. Po osmih mesecih je p. Bazilij, ki je bil takrat urednik slovenskega mesečnika *Ave Maria*, ki je izhajal v Lemontu,

Pater Valerijan Jenko O.F.M. prejel na Dan Avstralije državno priznanje Order of Australia Medal

Fotografije:
Florjan Auser

izposloval, da je bil p. Valerijan dodeljen njemu za pomočnika. Med tednom je prebil čas v uredništvu ob tipkanju in urejevanju lista, za konec tedna pa je šel v pomoč v katero od župnij.

Leta 1959 je bil prestavljen v župnijo svete Terezije v Johnstownu, blizu Pittsburga, država Pensilvanija, kjer je opravljal službo kaplana, dokler ni prišel klic iz Avstralije. P. Bernard Ambrožič je bil že v letih in je potreboval pomoč. Pa tudi p. Bazilij, ki je bil v Avstraliji od leta 1956, ga je spodbujal da pride v Avstralijo.

Tako je oktobra leta 1963 na ladji Oriana priplul v sydneyjsko pristanišče. Nastanil se je pri avstralskih frančiškanih, ki so imeli župnijo v sydneyjski četrti Paddington. Med tednom je obiskoval slovenske rojake v taboriščih v Matraville, Villawoodu, Cabramatti in tudi po domovih. Marsikomu je skušal najti zaposlitev v raznih podjetjih in tovarnah. Ob nedeljah je maševal za slovenske rojake v raznih cerkvah v Sydneyu.

P. Valerijan je kmalu ugotovil, da so se Slovenci pričeli naseljevati na zahodnih predmestjih Sydneya, kjer so bile zmernejše cene za parcele in hiše. Tako je postal Paddington za veči-

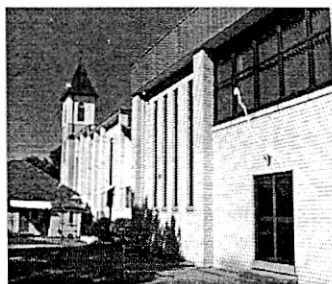
no ljudi preveč oddaljen. Prišel je razmišljati o bolj središčnem kraju, kjer naj bi dobili svoj slovenski center s cerkvijo in dvorano. V Merrylandsu je bila na prodaj prezbiterijanska cerkev, pogodil se je z njimi in podpisal pogodbo o nakupu. Na Silvestrovo leta 1969 je bil že blagoslov preurejene cerkve v navzočnosti provinciala p. Ambroža Ryana, ki je p. Valerijanu vseskozi pomagal.

Na novo leto, 1. januarja 1970 je bila v preurejeni cerkvi prva slovenska služba božja, ki se je udeležilo okrog 200 rojakov. Slovenske maše pa so bile še tu in tam v avstralskih cerkvah s pomočjo p. Bernarda Ambrožiča in p. Stanka Zemljaka.

Nova cerkev, ki stoji še danes je bila končana po novem letu 1973, blagoslovljena je bila 14. januarja. Za to priliko je bil v Sydneyu p. Stanislav Lenič.

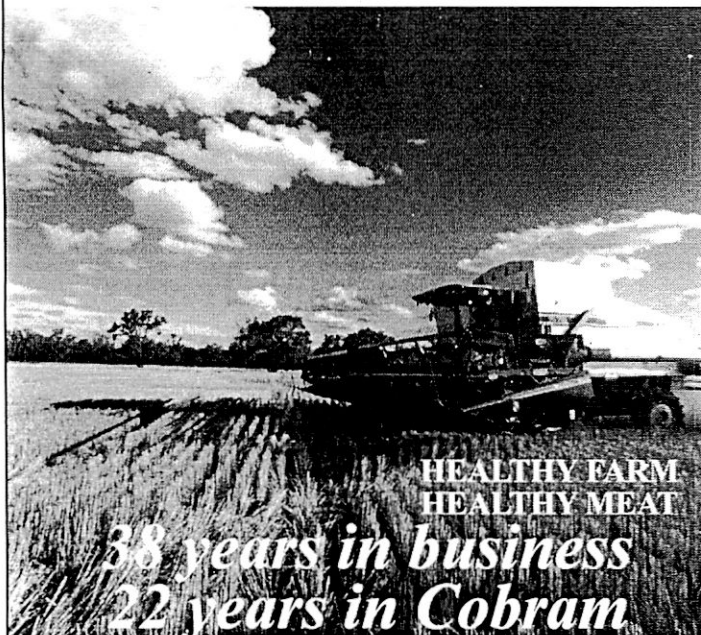
P. Valerijan je zadnja leta deloval med Slovenci sam, brez pomoči, šele zdaj mu pomaga p. Filip Rupnik. V pokoj je želel iti letos pa se je njegova upokojitev prestavila na naslednje leto.

O p. Valerijanu bi lahko zapisali še marsikaj, tudi to, da je vsa leta deloval izredno demokratično in pomirjevalno. Za svojo življenjsko "izbiro" da bo deloval med Slovenci v Avstraliji bi si zaslužil predvsem najvišje priznanje slovenskega naroda oziroma slovenske države, saj je poleg duhovniškega poklica opravljal tudi nadvse pomembno socialno in kulturno delo.

AEA
V O D U S E K
M E A T S

CANBERRA
Phone: 02- 6 295 1222

COBRAM
Phone: 03-58722115

KARINGAL

Uvoznik slovenske hrane in pijače

Slovenske začimbe brez konzervansov - produkti Evergreena iz Boštanja

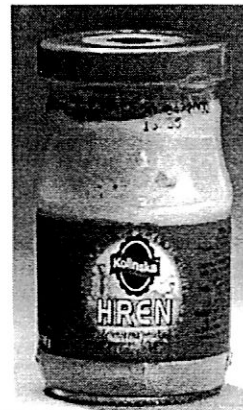
Vrhunska slovenska kvaliteta

Ajvar, Črna kumina
Zdravilne kapljice od kumine
Marmelade

Vložene kisle kumarice
Najboljši slovenski hren

Domači rum
Pelinkovec
Vipavska vina
(Sauvignon,
Chardonnay,
Cabernet)
Vinjak Cekin
Brinjevec

Rogaška Donat Mg

Vse to in še več lahko naročite na telefon.

(02) 9601 62 55 fax: (02) 9601 6212

Naicenejše potovanje do Slovenije
Pooblaščenca agencija za Rent-a-car
Alpetour Kranj

ALPETOUR
potovalna agencija iz NZ

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

Sodelujemo z:
Adria Airways
Malaysia Airline
Qantas
Lauda Air
Lufthansa

in drugimi letalskimi prevozniki

Phone (02) 9823 0011 Fax (02) 9823 0022
Shop 12, Edensor Park Plaza
Edensor Park NSW 2176

Slovensko društvo Sydney

Vabimo vas

Nedelja, 19. marec ob 14.00 uri

PLES

Igra Continental Frankfurts

Sobota, 1. april ob 20.00 uri

HAVAJSKA NOČ

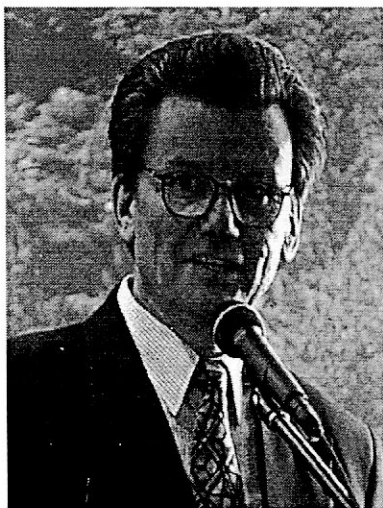
Nastop havajskih glasbenikov in plesalcev

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164
Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447
E-mail: slodsyd@zeta.org.au

30-letnica Slovenskega kluba Planica Wollongong

WOLLONGONG /GLAS SLOVENIJE/ - V petek, 28. januarja letos so v Wollongongu slovesno proslavili 30 let obstoja in delovanja tega slovenskega kluba. Pridni člani so si skozi leta zgradili ne le stavbo kluba, zraven njega stoji prijetna majhna cerkva in še posebna hiša.

V petek popoldne so se zbrali člani in gostje najprej pri sveti maši, ki jo je opravil pater Valerijan Jenko O.F.M., O.A.M. Že pri maši je zapel kvintet iz Slovenije pod imenom **Završki fantje**. Ivan Rudolf, predsednik kluba, je oznanil novico, da je pater Valerijan prejel ob Dnevu Avstralije, 26. januarju Order of Australia Medal za delovanje v avstralski slovenski skupnosti.

Ivan Rudolf - predsednik Planice

Po maši je potekal v dvorani slovesni del programa, ki ga je vodila mlada Vesna Hatežič. Spregovorili so Helena Drnovšek-Zorko odpravnica poslov Veleposlaništva iz Canberre (prisoten je bil tudi soprog, znani novinar Marko Zorko), Alfred Brežnik, generalni častni konzul RS iz Sydneya, predstavniki slovenskih društev in medijev. O delu v društvu je govoril Ivan Rudolf. Klub Planica je prejel nekaj daril, od Urada za Slovence po svetu pa tudi priznanje za dolgoletno delo.

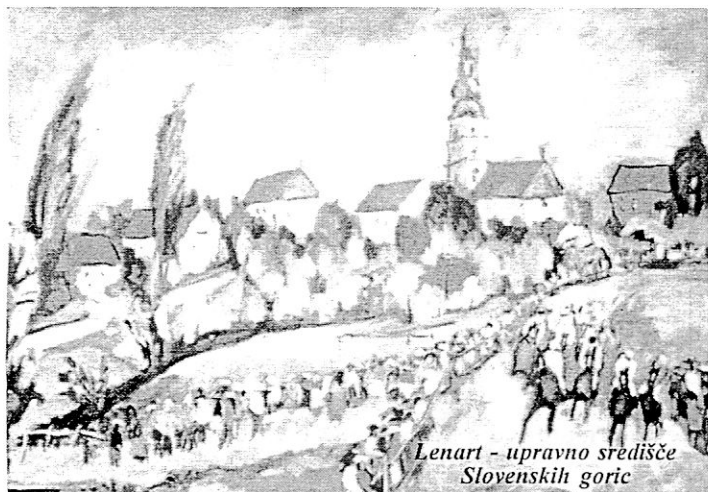
Med slovesnostjo so se vrstile pevske točke **Završkih fantov** in **Kvarteta Planica** iz Wollongonga, ki bo prav te dni posnel svojo kaseto.

Tam, kjer se je čula pesem vokalnega kvinteta Završki fantje

SYDNEY, OLLONGONG /GLAS SLOVENIJE, BROŠURA ZAVRŠKI FANTJE/ - Završki fantje so iz Lenarta pri Mariboru. V Avstraliji so nastopili razen v Wollongongu tudi po drugih slovenskih klubih in društvih.

Kvintet je bil ustanovljen jeseni leta 1984. Zasedba se je z leti spreminjala, v zdajšnji pa fantje prepevajo že osmo leto. Umetniški vodja je Darko Škerget, ostali člani pa so: Jože Golob, Jože Kraner, Janez perko in David Ornik.

Ime Završki fantje je tesno povezano z generalom in pesnikom Rudolfom Maistrom, saj je na Zavruhu pri Lenartu spesnil pesem z enakim naslovom *Završki fantje*. Kvintet poleg umetnih pesmi neguje tudi ljudske pesmi. Izdali so dve kaseti, prvo pod naslovom *Tam, kjer se čuje pesem* in drugo *Dobro jutro, ljub'ca moja*.

Lenart - upravno središče Slovenskih gorc

Dobrodošli v Klub Triglav,
kjer se vedno nekaj dogaja.
Za razvedrilo:
balinanje, bingo, igralni avtomati in drugo

Nedelja, 19. marca od 12.00 ure dalje
Jožefovanje
Igrajo The Masters

Pridite, veselo bo!

Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
E-mail: club@triglav.com.au

Prejeli smo za objavo

O obisku Završkih fantov
Piše Ivanka Krempl, Sydney

Janez, štajerski Janez - tako lahko začnem te vrstice. Janez Perko, eden od Završkih fantov je moj sošolec, Jože Golob in drugi pa so moji prijatelji. Z njimi sem se srečala lani oktobra ob obisku Slovenije.

Tu pri nas v Sydneyu, Canberri in Wollongongu so gostovali januarja letos. Imeli so pester program. V pesmi smo občutili domačnost, domotožje ter bližino doma. Z njimi je bil tudi Zlatko Munda z njegovo harmoniko in skrbel je, da je bil koncert še pestrejši. Ob igranju ansambla Lipa smo se zabavali in plesali pozno v noč. Z ansamblom sta dopotovali tudi Branka Urbančič, njihova urednica in vodja ter novinarka in pomočnica Radia Slovenske gorice iz Lenarta Tatjana Letnik. Na slovenski oddaji na SBS radiu je obljubila, da se bo redno oglašala iz Lenarta. Janez, Tatjana in Branka ter vsi fantje, hvala za obisk in upam, da se spet srečamo - tu ali tam!

Kot sem na začetku že omenila, so nam oktobra lani Završki fantje priredili koncert ob srečanju sošolcev občine Benedikt po 35 letih, obenem pa smo še vsi praznovali "Abrahama". Lepo in zanimivo je bilo kramljanje med nami sedaj ko smo odrasli. Nekateri živijo in delajo doma v Sloveniji, eden izmed njih je Janez Erjavec, direktor Pomurskega sejma v Gornji Radgovni, drugi pa smo se porazgubili po svetu. Eden teh je Janko Kramberger, živi in dela ter je zelo znan med Slovenci v Vaduz - Švica. Jaz pa sem tudi že trideset let v Avstraliji.

Čas beži in lepo je kadar obujamo spomine na mladost in ravno te nam pomagajo obujati obiski iz domovine. Lepo pozdravljam urednico ter vse bralce Glasa Slovenije.

Ansambel ORLEK s tremi Toriji

Oče Tori z malim kengurujčkom
Foto: Florjan Auser

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Ansambel Orlek iz Zagorja ob Savi so: Vlado Poredoš /vokal, kitara, pisec tekstov/, Jure Tori /harmonika, klaviature/, Mitja Tori /bas kitara/, Janez Tori /trobenta/, Bojan Bergant /kitara/, Jože Pečnik /bobni/, Miran Mars /saksofon/, Ečo Matko /pozavna/.

Njihov koncert smo spremljali 29. januarja letos na sydneyskem Fringe festivalu na Bondi Beachu in v studijih holivudskega Foxa. Dvignili so staro in mlado, obenem pa opravili še dobro promocijo za Slovenijo, saj pojejo v slovenščini, pevec Vlado pa od časa do časa poskrbi še za posebno predstavitev Slovenije.

Po dveh nastopih so odpotovali nazaj v Slovenijo a so se že 17. februarja ponovno vrnili, najprej v Melbourne, potem še v Sydney pa v Adelaido na tamkajšnji Fringe Festival za tem pa v Novo Zelandijo. Več o ansamblu v angleški prilogi FOR YOU - OUR FUTURE.

Z nastopa na Fringe festivalu v Sydneyu
Foto: Florjan Auser

Iz Antologije slovenske rokavske poezije

Gonilna sila Orelokov je Vlado Poredoš, sicer Prekmurec, ki živi z družino v Zasavju in je kitarist, pevec ter pisec tekstov večine skladb, ki jih igrajo Orleki. S svojimi songi ohranja duh posavskih revirjev, tako jezikovno kot tematsko. Njegovi songi so poskočni, ne pa tudi veseli za vsako ceno in potrošno zabavo. Kljub izkazovanju različnih usod v njih veje veselje do življenja, in so nadaljevalci ljudskega izročila v najbolj pristnem pomenu, in ne ponavljalci že zdavnaj napisanih verzov, kot je moč zaslediti v t.i. narodno-zabavni glasbi. Na fotografiji: Voznik avtobusa Ivan, ki je Orleke razvažal po Sydneyu, jim pomagal navezati stike v Adelaidi, Melbournu in Queenslandu. Zabaven človek, ki nudi avtobusne prevoze za malo ceno. Fante je nasmejal do solz in prav gotovo ga ne bodo nikoli pozabili.

Razen da je Tori, je napisal še dve knjigi o rodu Torijevih v Zasavju

SYDNEY/GLAS SLOVENIJE/ - Še en Tori! Priimek Tori je neslovenskega izvora, zato se je Savo Tori zanimal že vse od leta 1950 dalje od kod in kdaj so Toriji prišli v Zasavje. Po dolgih letih raziskovanja je leta 1994 izdal prvo knjigo "Rod Torijevih v Zasavju", drugo pa leta 1999 pod naslovom "Valvazorjev hlapec".

Srečanje z ansamblom Orleki nas je pripeljalo do sydneyskega osemdesetletnega šarmantnega moža, ki preživi nekaj mesecev v Sydneyu, nekaj mesecev v Washingtonu, nekaj tednov pa tudi na španski Malorci. Te privilegije mu je dodelila življenska usoda, saj ima v Washingtonu prijateljico s katero se srečuje.

Savo Tori se je rodil v Trbovljah leta 1919. Končal je klasično gimnazijo, dvorazredno trgovsko šolo ter tretji in četrti letnik Trgovske akademije v Ljubljani. Leta 1940 se je vpisal v Visoko ekonomsko šolo na univerzi v Beogradu, kjer mu je Hitler preprečil študije leta 1941. Odšel je v Italijo in se tam preživljal kot pisarniška moč in plavalni trener do osvoboditve Rima leta 1944. Za tem je delal kot tolmač in prevajalec pri zavezniških vojaških komisijah za begunce in brezdomce. Od leta 1947 je bil nastavljen pri Združenih narodih v Mednarodni organizaciji za begunce (IRO).

Leta 1950 se je z rodbino priselil v Avstralijo. Tudi v Sydneyu je delal kot tolmač in prevajalec na sodnji, kasneje v državnih emigracijskih organizacijah do leta 1984, ko se je upokojil.

Vojaške, pa tudi kake druge uniforme ni nikdar nosil. Političnim ali verskim stremljenjem se je izognil. Svojega prezira do fašizma, nacizma, komunizma in verske fanatičnosti ni izražal ne s puško v roki, ne s kako drugo aktivnostjo. V prvi knjigi je v poglavju o sebi dejal da pač ni rojen vojak. /Podatki iz knjige "Rod Torijevih v Zasavju"/

V rodne kraje je odšel na obisk leta 1960, po devetnajstih letih odsotnosti. Že leta 1950 je pričel s sestavljanjem rodbinskega drevesa, sprva po virih svojega očeta in sorodnikov, kasneje Matičnega urada v Trbovljah, končno pa se je zabil v Arhiv Slovenije v Ljubljani. Največ pomoči mu je nudil dr. Franc Jakopin iz Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) v Ljubljani. Tako sta nastali dve zanimivi knjigi o rodbini Torijevih, ki ju je opremil z nekaterimi fotografijami in svojimi spomini na "knapovsko Zasavje".

V drugi knjigi "Valvazorjev hlapec", ki je izšla ob pripombi, da ni zgodovina - le povest, Savo Tori govori o najstarejšem Toriju, ki ga je našel v Arhivih, to je bil Blasius (Blaž) Thorri, umrl 18.6.1786 na Polšniku, star 80 let. Od tod njegova povest, ki jo je skušal napisati v duhu 17. stoletja. Povest je napisana v treh jezikih, v slovenščini, angleščini in italijanščini.

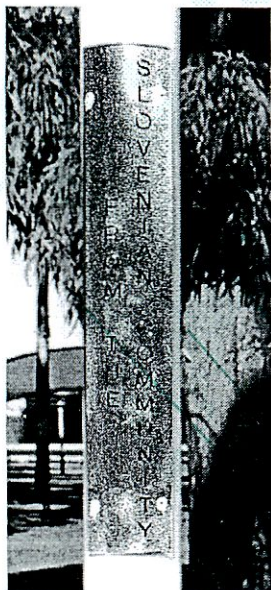
Še to: Ansambel Orlek v Sydneyu v času OI, zakaj ne?

Osem fantov, ki sestavljajo ansambel Orlek, je povsod kjerkoli so se pojavili, naredilo izjemen vtis, predvsem pa dobro promocijo Sloveniji. So veseli in zabavni, skromni, solidni in profesionalni. So inženirji, tiskarji oziroma lastniki tiskarne, profesorji, glasbeniki, pisci tekstov, študentje... skratka intelektualci! Njihova "Pomo polka" je na ABC radiu v Sydneyu, kjer so igrali v živo (menda so edina slovenska glasbena skupina, ki je imela ta privilegij) vzbudila debato o "lažni morali" ljudi, ki se je gredo podnevi, ponoči pa prav tako radi "zlezejo pod kouter". Bilo bi lepo, ko bi se tudi teh osem fantov lahko predstavilo olimpijski publiki v Sydneyu, ki bo mlada, saj so olimpijske igre srečanje mladih, mar ne? pa četudi bi pustili doma za nekatere tako zelo iritirajočo "Pomo polko". Sydney 2000 simbolizira moderen čas - čas koledarskega 21. stoletja! Prav zato je upati, da se temu času (in svetu) Slovenci ne bomo ob vzporednih kulturnih programih predstavili le z glasbo staromodnih slovenskih veselic ali z nostalgijami "evergrini" sedemdesetletnikov. V glasbi Orlekov se prepeletajo znane slovenske melodije, besedilne teme domačega vsagdana, (kjerkoli so, pojejo v slovenščini) - vse pa je zavito v moderno "polko punk". Pestra instrumentalna zasedba jih uvršča v etno folk glasbo. Uspešni? Seveda! Dokaz so nastopi na raznih festivalih in številne prestižne nagrade - tudi občinskih priznanj za kulturo! In ne nazadnje, januarja in februarja letos so jih povabili s sydneyskega in adeladskega pa še novozelandskega Fringe Festivala.S.G.

Savo Tori pred leti

Pravilna ploščica na drogu s slovensko zastavo v Coomi

Na drogu piše:
From the Slovenian Community

Tiskovni sklad
GLAS SLOVENIJE

\$ 50.00 V.M. Ropret;
\$ 30.00 I. Krempel;
\$ 20.00 M. Podgornik,
E. Votrobec, M. Berkopec
HVALA

NOVO VROČE NOVO
VROČE NOVO VROČE

"Pod preprogo" Prva oddaja na TV SLO

LJUBLJANA/JANA, GLAS SLOVENIJE-SG/
Kaj se skriva *Pod preprogo* Lidije Hren, soproge Slavka Hrena? Nova, razburljiva oddaja informativnega programa na TVSLO. Lidija Hren je izkušena, ostra, resnicoljubna novinarka, ki se "alergičnim na prah" že vnaprej opravičuje. Nova oddaja *Pod preprogo* namreč ne bo razveseljevala tiste, ki se bojijo resnic. To bo oddaja za "padalce in potnike, za evroskeptike in evrofile, za ljubitelje organizacije in udbomafije in za druge". Oddaja torej ne bo dolgočasna. Prvi gost na vročem stolu Lidije Hren je bil v torek, 29. februarja 2000 dr. Jože Mencinger, sedanjí rektor ljubljanske univerze.

V bodočih oddajah bodo nastopali vplivni politiki, poslanci, ministri, tisti, ki so na vrhu univerz, večjih mest, tajnih služb, sodišč, tožilstva... Skratka gostje Lidije Hren bodo tisti, ki Slovencem grenijo življenje. Pa tudi publika bo imela priložnost za svoje komentarje.

SPOMIN

17. marca 2000 mineva eno leto od smrti

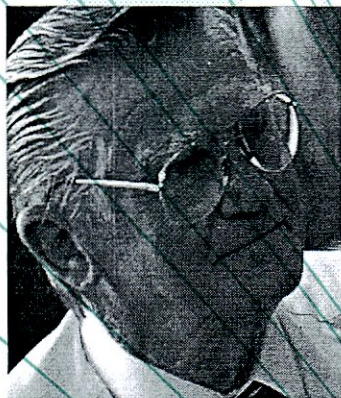
JANEZA PERKA

Lepe dneve našega skupnega življenja ne bom nikoli pozabila. Rada te imam, tvoja Elena

Čestitki

Aprila letos bo enajst let odkar požrtvovalna Francka Nekrep prostovoljno pripravlja in vodi slovensko oddajo na Radiu Geelong (100,3 FM). Francki želimo še veliko uspeha pri njenem delu, predvsem pa zdravja.

Uredništvo

Jože Komidar - Foto: F.A.

V torek, 29. februarja 2000 smo na domu v Wingellu NSW obiskali bolnega rojaka Jožeta Komidarja, ki je čez nekaj dni proslavil svoj 75. rojstni dan. Še veliko moči mu želimo, da bi premagoval težko in zahrbtno bolezen in preživel še veliko lepih trenutkov s svojo soprogo Lindo, ki tako vestno skrbi zanj.

Uredništvo

Lidija Hren

Lidiji Hren ob tem novem izzivu in odkrivanju ter posredovanju resnic slovenski javnosti želimo iz uredništva *Glasa Slovenije* veliko uspeha. Upamo, da bo tudi pri nas v slovenski Avstraliji prišel čas tolerance do "pometanja prahu izpod preprog" in da se ne bomo bali koristnih debat. Prav v tej številki je dokaz kako zelo nas razburi "veter", ki razpihuje prah in odkriva resnice. In če se to dogaja še v tako zelo razvpiti svobodni deželi Avstraliji, bi morali še bolj zardevati.

Na zdravje!

/Nadaljevanje/

Kako preživeti in uspeti v 21. stoletju

SYDNEY/MARIJA SENČAR/ - Moderna medicina je zelo napredovala. Pri vsem tem dobronamernem napredku pa pozablja, kdo smo in kako smo ustvarjeni. Največkrat se zdravi bolezen, ne pa tudi njen vzrok.

Z zdravo prehrano celic, ki naj bi jih v našem telesu bilo približno od 75 do 100 milijard, ne skrbimo samo za njihovo vsakdanje preživetje in s tem tudi zase, temveč za obnovitev celotnega življenjskega, posebno pa odpornega sistema našega telesa. Potrebujemo samo zdravo pamet, dobro voljo in pravilno razsodnost, dokler je še čas.

Napredni zdravniki današnjega časa hočejo bolniku pomagati. Zavedajo se pomembnosti dodatne prehrane celic z vitamini in minerali, ki jih v še tako zdravji hrani ni zadosti. Geslo: "Just eat the right food!" je že dolgo zastarelo, čeprav še mnogo zdravnikov in ljudi trdno verjame v to. Vitamini in minerali so produkti narave in nimajo nobenih stranskih učinkov. Farmacevtsko narejene droge na eni strani pomagajo, na drugi pa nam škodijo, kar je seveda velika tragedija.

Mnogi zdravniki so na žalost preobremenjeni z velikim številom bolnikov in nimajo časa za svoje izpopolnjevanje na medicinskem področju. Mnogi pa tudi še vedno preobremenjeni z znanjem, ki so si ga pridobili pri študiju medicine in od njega ne odstopajo. Razvoj raziskav in vedno novih spoznanj pa gre naprej in svojo pot. Ni ga mogoče zaustaviti v 21. stoletje bo prineslo velike spremembe v medicini na področju pravilne, zdrave prehrane za obstoj in kvaliteto življenja.

Kljub izrednemu napredku pri proizvodnji farmacevtskih produktov - tablet za vse mogoče bolezni, pa vendar lezemo iz ene bolezni v drugo. Pojavljajo se nove, prej naznane, za katere ni zdravil ali pa so, vendar je stranski učinek le-teh zopet nova neznana bolezen. Bolnik, ki se znajde v tem začaranem krogu, konča po navadi s 30 - 40 tabletami na dan, kar mu v prvi vrsti uničuje želodec in ledvica in bolj hodi k zdravniku, slabše se počuti. Pri vsem tem ne moremo kriviti ne bolnika, ne zdravnika temveč velike farmacevtske družbe, ki dobivajo ogromno denarja, vsaka od svoje države, za raziskave in iznajdbe novih zdravil, ki po eni strani pomagajo in po drugi škodijo. Medicinska znanost vsega sveta se danes tega zelo dobro zaveda. Ve, da nima zdravil in odgovorov, kako učinkovito zatreti nove bolezni. S temeljitimi raziskavami so odkrili, da je danes vzrok mnogih bolezni tako imenovani oksidacijski pritisk, ki ga povzročajo svobodni, prosti radikali.

/nadaljevanje sledi/

Morda niste vedeli da...

- je Slovenec, ki živi na Švedskem postal svetovni prvak v boksu v sred. kategoriji, to je Armand Kranjc
- so Slovenci v Sloveniji narod prekrškarjev; vsak sodnik za prekrške bi namreč moral lani rešiti vsaj štiri tisoč zadev, če bi hoteli delati brez zastankov; rešijo jih lahko le po 2500
- je pokale za letošnje evropsko dvoransko prvenstvo v atletiki, ki je bilo te dni v Belgiji, izdelala Rogaška Crystal
- je lani Slovenijo obiskalo 4008 Japoncev, kar je za osmino več kot leto prej
- naj bi do leta 2012 zaprli rudnik Trbovlje-Hrastnik, premoga za energetske potrebe pa naj bi v Zasavju pridobivali le do leta 2007

Morda niste vedeli, da imamo Slovenci v Sydneyu svoje televizijske oddaje na kanalu 31 (brezplačni kanal) Vsak ponedeljek od 18.00 do 18.30 ure Če ne veste kako dobiti kanal 31, nas pokličite na (02) 9674 9599

Glas Slovenije - sponzorji:
The Voice of Slovenia -
Sponsors:

Impact International
Pty. Limited

Po avstralskem kontinentu,
v Tasmanijo, Argentino, ZDA,
Kanado, Švico, Avstrijo, Italijo,
Švedsko, na Japonsko
in v Slovenijo
/Around Australia, Argentina,
USA, Canada, Switzerland,
Austria, Italy, Sweden, Japan
and Slovenia/